

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΚΑΙ Η ΘΕΣΠΙΣΗ ΓΑΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΑΤΟΜΩΝ ΤΟΥ ΙΔΙΟΥ ΦΥΛΟΥ¹

Μητροπολίτης Μεσογαίας & Λαυρεωτικής Νικόλαος

Θέλω πολὺ νὰ Σᾶς εὐχαριστήσω, Μακαριώτατε, γιὰ τὴν τιμὴ καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη νὰ παρουσιάσω ἐνώπιον τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν ἀδελφῶν, ποὺ συγκροτοῦν τὸ ἱερὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μάλιστα μέσα στὴν ἰδιαίτερος φορτισμένη ἀτμόσφαιρα τῶν ἡμερῶν, κάποιες σκέψεις γύρω ἀπὸ τὸ πολυσυζητημένο θέμα τῆς προαγγελθείσης ψήφισης τοῦ νόμου, ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ θεσπίζει γάμο μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου στὴ χώρα μας. Νὰ ἔχω τὴν εὐχή Σας.

Θεωρῶ πὼς δὲν ὑπάρχουν πολλὰ περιθώρια νὰ πῶ πράγματα ποὺ μέχρι σήμερα δὲν ἀκούσθηκαν. Τὸ ὑπ' ἀριθ., 6315/286/18.12.2023 Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ τῶν θέσεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τὸν γάμον καὶ τὴν υἰοθεσίαν ὑπὸ ὁμοφύλων ζευγαριῶν», ἢ Ἀνακοίνωση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κρήτης, τοποθετήσεις πλειάδος ἀδελφῶν ἀρχιερέων εἴτε μέσω Ἐγκυκλίων, δηλώσεων καὶ δημοσιεύσεων εἴτε καὶ μέσω συνεντεύξεων, ὅπως καὶ παρεμβάσεις ἐγκρίτων νομικῶν, πιστεύω πὼς ἔχουν ἐξαντλήσει τὸ θέμα. Εἶναι γνωστὴ σὲ ὅλους ἡ θέση τῆς Ἐκκλησίας.

Παρὰ ταῦτα θὰ προσπαθῆσω νὰ κάνω μία σύνοψη τῶν παραπάνω, μία ἐκτίμηση τῆς ὅλης καταστάσεως καὶ τοῦ σχετικοῦ προβληματισμοῦ ἀπὸ βιοηθικῆς, ἐπιστημονικῆς, κοινωνικο-ψυχολογικῆς καὶ πολιτικῆς πλευρᾶς, χωρὶς νὰ ἐπαναλάβω γνωστὲς σὲ ὅλους μας θεολογικὲς ἀναλύσεις, ἀφήνοντας δὲ γιὰ τὴ συζήτηση τίς προτάσεις γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς ὅλης καταστάσεως ἀπὸ πλευρᾶς τῆς Ἐκκλησίας μας.

¹ Ὁμιλία στὴν Ἑκτακτὴ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, 23 Ἰανουαρίου 2024.

Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Οί συζητήσεις περι τοῦ φύλου ὄλο καὶ περισσότερο ἐμφανίζονται στὴν καθημερινότητα, μὲ ἕναν πρωτοφανῆ στὴν ἱστορία τοῦ ἀνθρώπου τρόπο. Ὅροι καινοφανεῖς, ὅπως ἐπιλογή φύλου, ἐπαναπροσδιορισμός, προσανατολισμός, ρευστότητα καὶ ταυτότητα τοῦ φύλου, ἀλλὰ καὶ συναφῆ, ὅπως ἔμφυλες ταυτότητες, διαφυλικότητα, διεμφυλικότητα, ὁμοφοβικότητα, μὲ ἀνάλογα παράγωγά τους², παρουσιάζονται στὰ δημοσιεύματα, στὶς συζητήσεις, στὶς πολιτικὲς ἀντιπαραθέσεις, καὶ ὄχι μόνον σὲ θεωρητικὸ ἐπίπεδο ἀλλὰ καὶ σὲ πρακτικὸ. Ὅλη αὐτὴ ἡ θεματολογία δὲν ἀφορᾷ κάποια μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἐλάχιστες οἰκογένειες οὔτε βρίσκεται στὸ περιθώριο τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἀλλὰ ἐγείρει δικαιώματα, προξενεῖ κοινωνικὲς διεκδικήσεις καὶ πολιτικὲς ἀντιπαραθέσεις, ἔχει γεννήσει κινήματα μὲ ὁπαδούς καὶ ἀντιπάλους, ἐπηρεάζει βαθειὰ τὶς ἀνθρώπινες σχέσεις καὶ τὴ νομικὴ σκέψη, διαμορφώνει νέες ἠθικὲς ἀντιλήψεις σὲ παγκόσμια κλίμακα, ἀλλάζει τὴν κοινωνία καὶ ἐπηρεάζει καίρια τὴ σχέση τοῦ κόσμου μὲ τὴν Ἐκκλησία.

Ἐτοι, τὰ τελευταῖα μόλις χρόνια, στὶς μεγάλες πόλεις τοῦ κόσμου, ὀργανώνονται πορείες καὶ ἐκδηλώσεις, ποὺ ὀνομάζονται καὶ «παρελάσεις ὑπερηφανείας», οἱ ὁποῖες μὲ πρόφαση τῆ διεκδίκηση ἀναγνώρισης καὶ δικαιωμάτων, ποὺ ἤδη ἔχουν πετύχει σὲ μεγάλο βαθμό, στὴν οὐσία προβάλλουν προκλητικὰ ἀντιλήψεις, μάλιστα μὲ στήριξη ἐπιφανῶν ἐκπροσώπων τοῦ πολιτικοῦ κόσμου, πρωθυπουργῶν, προέδρων κρατῶν, ἀκαδημαϊκῶν προσωπικοτήτων, χρηματοδοτούμενες ἀπὸ μεγάλους ὀργανισμούς ὄλου τοῦ φάσματος. Ἡ ὑπόθεση ἔχει ξεφύγει ἀπὸ τὸ ἐπίπεδο τοῦ διαλόγου καὶ ἔχει λάβει πλέον τὴ μορφή ἐπίμονης καὶ ἐπιθετικῆς προσηλυτίζουσας ἰδεολογίας, συχνὰ μὲ σαφὲς ἀντιθρησκευτικὸ καὶ ἀθεϊστικὸ χρῶμα, ἢ ὁποῖα ὁμως συμπαρασύρει σὲ ἀνεκτικὲς ἢ καὶ ὑποστηρικτικὲς αὐτῶν

² Ἐπίσης: κοινωνικὸ φύλο, binary, genderqueer, androgynous, gender nonconforming, τρανς «μετάβαση», πανσέξουαλ, πολυσέξουαλ, coming out, «ἑτεροκανονικότητα», τρανσοφοβία κ.ἄ.

τῶν κινήματων ἀπόψεις ἡγέτες τοῦ χριστιανικοῦ κόσμου³, ἐσχάτως δὲ προκαλεῖ σοβαρὸ προβληματισμὸ καὶ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων.

Αξίζει νὰ σημειωθεῖ ὅτι ὄλο καὶ συχνότερα πρόσωπα ποὺ αὐτοπροσδιορίζονται ὡς μέλη τῆς κοινότητας ΛΟΑΤΚΙ (LGBT) καταλαμβάνουν θέσεις ὑψηλῆς εὐθύνης στὸν δημόσιο βίον, ὅπως βουλευτές, γεροϋσιαστές, ὑπουργοί, πρωθυπουργοί, πρόεδροι κρατῶν κ.λπ., πολλοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν μὲ ἰδιαίτερα ἀκτιβιστικὴ διάθεση⁴. Σύμφωνα μὲ πληροφορίες, ἡ Διακομματικὴ τῶν LGBT στὸ Εὐρωκοινοβούλιον ἀριθμεῖ 157 εὐρωβουλευτὲς ἀπὸ τὰ 27 κράτη μέλη τῆς ΕΕ καὶ σχεδὸν ἀπ' ὅλες τὶς πολιτικὲς ομάδες⁵.

Τὰ παιδιά, ἀπὸ τὴν προσχολικὴ ἀκόμη ἡλικία, μέσα ἀπὸ ταινίες, κινούμενα σχέδια, σχολικὰ ἐγχειρίδια, ἐκτίθενται σὲ ἐντυπώσεις ποὺ δικαιολογοῦν τὸ φαινόμενο, προβάλλοντάς το εἴτε ὡς κάτι φυσικὸ ἢ ὡς «σεβασμὸ καὶ ἀνεκτικότητα στὴ διαφορετικότητα» ἢ ὡς «δικαιωματισμὸ», στὴν οὐσία προκαλῶντας σύγχυση καὶ ἐθισμό, μὲ ἀνυπολόγιστες ἐνδεχομένως συνέπειες.

³Μόλις πρόσφατα, στίς 18.12.2023, ὁ Πάπας Φραγκίσκος ἔδωσε τὴ συγκατάθεσή του στὸ νὰ μποροῦν οἱ καθολικοὶ ἱερεῖς νὰ εὐλογοῦν ὁμόφυλα ζευγάρια, δίνοντας εὐλογία «ὑπὲρ τῆς υγείας, τῆς ἀλληλοβοηθείας, τῆς συμπαράστασης καὶ τῆς ψυχικῆς γαλήνης», χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιτρέπεται νὰ τελοῦν θρησκευτικὲς τελετές, τέτοιες ποὺ θὰ μπορούσε νὰ δημιουργήσουν σύγχυση μὲ τὴν τελετὴ τοῦ γάμου, <https://www.cnn.gr/kosmos/>.

Pope says Roman Catholic priests can bless same-sex couples, <https://www.bbc.com/news>

⁴Δενὺπάρχεικαμμίαἐκτῶν 50 πολιτειῶντῶνΗΠΑστὴνὀποῖανἀμὴνἔχουντὰτελευταῖαχρόνιαἐκλεγεῖσὲκάποιαπολιτικὴ θέσηἀνοιχτὰδὴλωμένοιὀμοφυλόφιλοι, εἰςδὲτις 48 ἐκτῶν 50 ἔχουνἐκλεγεῖἀπὸτὴνκοινότητα LGBT εἴτεγεροϋσιαστέςεἴτεμέλητοῦκοινοβουλίουεἴτεκαὶτὰδύο, ἐνῶσὲτρεῖςἀπὸτὶςδέκαμεγαλύτερεςσὲπληθυσμὸπόλειςτῶνΗΠΑ (Chicago, San Diego, Houston) ἔχουνἐκλεγεῖκαὶδήμαρχοι (βλ. List of first openly LGBT politicians in the United States (en.m.wikipedia.org)).

Στὴν Εὐρώπη ὑπάρχουν καὶ σὲ ἀνώτερο ἐπίπεδο, πρόεδροι, πρωθυπουργοὶ κ.λπ., ὅπως ὁ πρωθυπουργὸς τοῦ Λουξεμβούργου καὶ μόλις πρόσφατα (31.5.2023) ὁ πρόεδρος τῆς Λετονίας καὶ ὁ πρωθυπουργὸς τῆς Γαλλίας (9.1.2024). Στὴ Σερβία καθυστεροῦσαν οἱ ἐνταξιακὲς διαπραγματεύσεις, ἐπειδὴ ἡ Κυβέρνηση ἀπαγόρευσε τὴν «παρέλαση ὑπερηφανείας» στὸ Βελιγράδι (βλ. Δήλωση τοῦ πρώην ἐπικεφαλῆς τῆς ἀντιπροσωπείας τῆς ΕΕ στὴ Σερβία VensanDežer, Antivirus, <https://avmag.gr/> 8.9.2013). Μόλις ἐπετράπει τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 2014 ξεκίνησαν, τὸ δὲ ἐντυπωσιακὸ εἶναι ὅτι τὸ 2017 διορίσθηκε πρωθυπουργὸς γνωστὴ λεσβία ἀκτιβίστρια (ἢ Ana Brnabic), ἡ ὁποία μάλιστα ἀπέκτησε καὶ τέκνον τὸν Φεβρουάριον τοῦ 2019!

Γιὰ τὰ ἐν Ἑλλάδι συμβαίνοντα παρέλκει κάθε σχολιασμὸς.

⁵Επὶ συνόλου 705 μελῶν τοῦ Εὐρωκοινοβουλίου, 17.1.2024, <https://www.bvoltaire.fr>

Ἐπιπλέον, ὁ γάμος μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου καὶ ἡ τεκνοθεσία, ὅπως καὶ ἡ λεγόμενη «διόρθωση ἢ ἐπαναπροσδιορισμὸς» τοῦ φύλου ἢ ἡ ἐλεύθερη ἐπιλογή σεξουαλικοῦ προσανατολισμοῦ, μάλιστα καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν 15 ἐτῶν καὶ ἄνω, ἔχουν νομοθετηθεῖ σὲ πλεῖστες ὅσες χῶρες, τὴ στιγμή πού οἱ «θεραπεῖες μεταστροφῆς» ποινικοποιοῦνται αὐστηρά.

Τὸ ὅλο θέμα ἔχει ἔντονα πολιτικοποιηθεῖ, καθὼς οἱ μὲν λεγόμενες «χριστιανικὲς» χῶρες τῆς Εὐρώπης, ἡ Αὐστραλία καὶ ὁ Καναδᾶς, ἀπορρίπτοντας τὴν πολιτισμικὴ παράδοσή τους, σταδιακὰ προωθοῦν νόμους, πολιτικὲς καὶ ἀντιλήψεις στὴ βάση τῶν ἀνθρώπινων δικαιωμάτων, μάλιστα καὶ μὲ μία ἠθικὴ ἐπικάλυψη συμπάθειας καὶ κατανόησης τῶν δῆθεν ἀσθενεστέρων, εἰς δὲ τὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες τῆς Ἀμερικῆς τὰ δύο μεγάλα κόμματα βρίσκονται σὲ διαρκῆ ἀντιπαράθεση ἐπ' αὐτοῦ.

Στὸν ἀντίποδα ὅλων αὐτῶν, χῶρες ὅπως ἡ Ρωσία, ἡ Οὐγγαρία, οἱ μουσουλμανικὲς τῆς Ἀφρικῆς καὶ τῆς Μέσης Ανατολῆς ἀνθίστανται μὲ σαφεῖς καὶ σκληρὲς ἀπαγορεύσεις τῶν νέων πρακτικῶν, θεωρούμενες ἀπὸ τοὺς ἀντιθέτους ὡς σκοταδιστικὲς πού προωθοῦν τὸν ρατσισμό καὶ τὸ μῖσος.

Τὸ κίνημα τῶν ΛΟΑΤΚΙ, ἔχει ἐξελιχθεῖ σὲ ἰδεολόγημα μὲ φανατικὸς ὑποστηρικτές, ἔχει λάβει διαστάσεις μόδας καὶ χύνεται πλέον ὡς ὀρμητικὸς χεῖμαρρος στὴ θάλασσα τῆς κοινωνικῆς ζωῆς συμπαρασύροντας τὰ πάντα.

Ἡ σύγχρονη προβληματικὴ περὶ φύλου συνδυάζεται μὲ ἓνα πανίσχυρο lobbying, μιὰ προπαγανδιστικὴ μηχανὴ μονόπλευρης προβολῆς ἀπόψεων, πού προσπαθοῦν νὰ κλονίσουν τὴ σαφῆ διάκριση καὶ σεξουαλικὴ ταυτότητα τῶν φύλων καὶ νὰ ἐπιβάλουν μιὰ ἰδεολογία αὐθαίρετης ἀλλαγῆς, ἐπιλογῆς ἢ καὶ ἐπαναπροσδιορισμοῦ τοῦ φύλου, ἢ ὅποια ἐκμεταλλεύεται τὴν ἀδιαφορία τῆς κοινωνίας, ὅπως παραστατικὰ περιγράφει μὲ τὸ παράδειγμα μὲ τὸ βατραχάκι καὶ τὸ θερμαινόμενο νερό τοῦ OlivierClerk στὸ ἄρθρο του «Ἐνα ἀπέραντο

φρενοκομείο»⁶ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀργολίδος κ. Νεκτάριος, καὶ βέβαια ἡ ἀξιοποίηση τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συμφερόντων. Τὸ κίνημα τῶν LGBT ἀποτελεῖ ἴσως τὸ ἰσχυρότερο στὸν κόσμον lobby.

Ὅλο αὐτὸ ἐκφράζεται μὲ τὴ μορφή παγκοσμίως διαδιδόμενη μόδας καὶ τὴν ὀρμητικὴν προπαγάνδα, προερχόμενη ἀπὸ ἀθέατα κέντρα μὲ ἄγνωστους σκοπούς, συνοδεύεται δὲ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀπὸ κατευθυνόμενη ψευδοπληροφόρηση (παραποιημένες στατιστικὲς, ἀλλοιωμένα δεδομένα, ἐπιστημονικὲς ἀξιολογήσεις, ὑπερτονισμὸς ἐξαιρετικῶν ἀκραίων καὶ σπανίων περιπτώσεων ποὺ ἐκθέτουν τὴν παραδοσιακὴν οἰκογένεια καὶ μεγέθυνση τῶν δήθεν θετικῶν παραδειγμάτων ἀπὸ ὁμοφυλοφιλικὲς συμβιώσεις κ.ο.κ.), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπὸ ἀντίστοιχο bullying μὲ εἰρωνεῖες, ἀπειλές, ἐκφοβισμοὺς, ἀδίστακτους ἀποκλεισμούς.

Κάθε ἀντίλογος χαρακτηρίζεται ὁμοφοβικός⁷, κάθε ἀντίθετη ἐπιχειρηματολογία ὡς συνωμοσιολογία. Ἐτσι, ἐνῶ φαίνεται πὺς ἐδράζεται σὲ κοινωνικὴ εὐαισθησία ἔναντι κάποιων ἀτόμων ποὺ παρουσιάζουν ὄντως πρόβλημα καὶ χρῆζουν στήριξης ἢ στὴν προστασία τῶν δικαιωμάτων κάποιας ἀνάλογης μειονότητας, στὴν οὐσία συρρικνώνει τὴν ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἀποτελεῖ ἐπίθεση κατὰ τῆς ἀνθρώπινης φύσης μὲ **χειρότερες συνέπειες ἀπὸ τὴν κλιματικὴ ἀλλαγὴ**, καθὼς δὲν ἀλλοιώνει τὸ περιβάλλον τοῦ ἀνθρώπου, ἀλλὰ προσβάλλει τὴν ἴδια τὴν ὄντολογία του.

Τέλος, τὸ 1973, ἡ Ἀμερικανικὴ Ψυχιατρικὴ Ἐταιρεία πῆρε τὴν ἀπόφαση νὰ ἀφαιρέσει τὴν ὁμοφυλοφιλία ὡς ψυχικὴ διαταραχὴ. Ἀργότερα τὸ 1992, δημοσίευσε τὴν ἀκόλουθη δήλωση: *Ὁμοφυλοφιλία αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν δὲν ὑπονομεύει τὴν κρίση, τὴ σταθερότητα, τὴν ἀξιοπιστία ἢ τὶς γενικὲς κοινωνικὲς ἢ ἐπαγγελματικὲς ἰκανότητες*⁸.

⁶ Μητροπολίτου Ἀργολίδος Νεκταρίου, Ἐνα ἀπέραντο φρενοκομείο, 18.1.2024, <https://www.argolidaportal.gr>

⁷ Ὁ ὅρος καθαρὰ ἑλληνικὸς (ὁμο- (ἴδιος) καιφοβία), πρωτοεισήχθη ἀπὸ τὴν ἀγγλικὴ γλῶσσα (homophobia) τὸ 1969 ἀπὸ τὸν George Weinberg καὶ ἔγινε γνωστὸς μὲ τὸ βιβλίον του *Society and the Healthy Homosexual* (1971).

⁸<https://el.wikipedia.org>, <https://www.psychology.gr/sexualikotita>

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

Αυτό που φαίνεται με ιδιαίτερο τρόπο να απασχολεί την επικαιρότητα στη χώρα μας και αναδείχθηκε έσحاتως είναι τὸ θέμα τῆς μὲ νομοθετικὴ ρύθμιση θέσπισης γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου.

Οἱ τελευταῖες βουλευτικὲς ἐκλογὲς διεξήχθησαν στὶς 25 Ἰουνίου 2023. Στὶς 4 Ἰουλίου, λίγες μόλις μέρες μετὰ, ὁ ἐκλεγείς πρωθυπουργὸς σὲ συνέντευξή του στο Bloomberg δήλωσε: «ὁ γάμος μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου θὰ γίνῃ κάποια στιγμή καὶ εἶναι μέρος τῆς στρατηγικῆς μας... ἡ ἑλληνικὴ κοινωνία εἶναι πολὺ πιὸ ἔτοιμη καὶ ὄριμη». Φάνηκε λοιπὸν πὼς ἦταν συγκαλυμμένη προτεραιότητα τῆς Κυβέρνησης, ἡ ὁποία τώρα ἐτοιμάζεται νὰ προχωρήσει.

Ἀπὸ τὶς 27 χῶρες τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἑνώσεως οἱ 18 ἔχουν νομιμοποιήσει τὸν γάμο τῶν ἀτόμων ἰδίου φύλου. Αὐτὸ καὶ μόνο δικαιολογεῖ τὴν πίεση ποὺ ἀσκεῖται στὶς κυβερνήσεις καὶ στοὺς λαοὺς ἀπὸ τὶς περιορέουσες ἀντιλήψεις. Δὲν χρειάζονται ὁδηγίες καὶ ἄλλες πιέσεις.

Τὸ γεγονός ὅμως ὅτι γειτονικὲς μας χῶρες ποὺ ἀνήκουν στὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση, ὅπως ἡ Ἰταλία, ἡ Πολωνία, ἡ Βουλγαρία, ἡ Ρουμανία, ἡ Κύπρος κ.λπ. πρὸς τὸ παρὸν εἴτε δὲν ἔχουν προχωρήσει σὲ ἀνάλογες νομοθετικὲς ρυθμίσεις ἢ καὶ ἀντιδροῦν, ὅπως οἱ Κυβερνήσεις τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Οὐγγαρίας⁹, σημαίνει ὅτι δὲν ὑπάρχει λόγος γιὰ σπουδὴ, ἐνῶ ὑπάρχουν περιθώρια ἀκόμη καὶ γιὰ ἄρνηση καὶ ἐνστάσεις.

Τὸ ἐρώτημα ποὺ αἰωρεῖται εἶναι γιὰτὶ ἡ Κυβέρνηση, ἢ μᾶλλον ὁ Πρωθυπουργὸς καὶ τὸ περιβάλλον του, ἐπιμένουν τόσο, ἀγνοοῦν τὶς

⁹Οἱ εὐρωπαϊκὲς χῶρες ποὺ ἐπιτρέπεται εἶναι οἱ ἑξῆς: Ὀλλανδία (2001), Βέλγιο (2003), Ἰσπανία (2005), Σουηδία (2009), Νορβηγία (2009), Φινλανδία (2010), Πορτογαλία (2010), Δανία (2012), Γαλλία (2013), Ἰρλανδία (2015), Λουξεμβούργο (2015), Γερμανία (2017), Μάλτα (2017), Αὐστρία (2019), Ἡνωμένο Βασίλειο (2014/2020), Σλοβενία (2022), Ἑλβετία (2022), Ἑσθονία (2023)

Οἱ χῶρες στὸ κόσμο ποὺ ἐπιτρέπουν τὸν γάμο ὁμόφυλων ζευγαριῶν:

Καναδὰς (2005), Νότια Ἀφρική (2006), Ἀργεντινὴ (2010), Ἰσλανδία (2010), Βραζιλία (2013), Οὐρουγουάη (2013), Νέα Ζηλανδία (2013), Ἡνωμένες Πολιτεῖες (2015), Κολομβία (2016), Αὐστραλία (2017), Ταϊβάν (2019), Ἑκουαδὸρ (2019), Κόστα Ρίκα (2020), Χιλή (2022), Μεξικὸ (2022), Κούβα (2022), Ἀνδόρα (2023)

ἀντίθετες φωνές ἀκόμη καὶ ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς παράταξής τους, πολὺ δὲ περισσότερο ἔχουν μεταμορφωθεῖ σὲ ἰδεολογικοὺς ἱεροκήρυκες αὐτῆς τῆς νομοθετικῆς συμμόρφωσης, τῆ στιγμὴ μάλιστα ποὺ ἡ πολιτισμικὴ, κοινωνικὴ καὶ θρησκευτικὴ παράδοση τῆς χώρας μας εἶναι ἐντελῶς ξένη καὶ ἀντίθετη μὲ τέτοιες πρακτικὲς καὶ ἀντιλήψεις;

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

Μέσα στὴν ἔντονη ἀτμόσφαιρα τῶν τελευταίων ἐβδομάδων φάνηκε ὅτι ἀμφισβητήθηκε τὸ δικαίωμα καὶ ἡ ὑποχρέωση τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐκφράσει τὶς ἐπιφυλάξεις της καὶ φυσικὰ νὰ ἀντιδράσει.

Πιστεύουμε, ὅτι ἡ Πολιτεία ποὺ σκοπὸ ἔχει τὴν προστασία τῆς ἀξιοπρέπειας τῶν πολιτῶν, **θα ἔπρεπε νὰ ἐπιζητεῖ τὴ βοήθεια τῆς Ἐκκλησίας**, καὶ τὴ συμβουλή καὶ τὴ συμβολή της, ἰδίως ὅταν ὁ Πρωθυπουργὸς ἐπικαλεῖται τὴν ἐλευθερία τῆς συνειδήσεως γιὰ τοὺς βουλευτὲς τῆς παρατάξεως του, δηλαδὴ τὴν ἐσωτερικὴ τους αἴσθησι περὶ τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας καὶ τιμῆς. Αὐτὸ εἶναι συνείδηση.

Ὅταν λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία ὑποστηρίζει ὅτι τὸ νομοθέτημα καὶ ἡ ἐπιχειρούμενη παρέμβαση στὶς ἀρχές τοῦ οἰκογενειακοῦ δικαίου, ὅπως παρουσιάζεται, πλήττει καίρια τὴν ἀνθρώπινη ἀξία καὶ τὴν οἰκογένεια, φυσικὰ καὶ πρέπει νὰ ὑψώσει τὴ φωνή της καὶ μάλιστα δυναμικὰ νὰ ἀσκήσει τὴν ἐπιρροή της. **Ἐὰν σιωπήσει ἢ ἀδρανήσει, αὐτοκαταργεῖται.**

Ἡ οἰκογένεια εἶναι κύτταρο καλλιέργειας τῶν μελῶν της, συζύγων καὶ παιδιῶν. Ἀπαραίτητη προϋπόθεση λειτουργίας της εἶναι νὰ συντηρεῖ τὶς ἠθικὲς ἀρχές ποὺ ὅπωςδήποτε ἐναρμονίζονται μὲ τοὺς φυσικοὺς ὅρους. Κάθε παραβίαση καὶ ἀλλοίωση τῆς φυσιολογίας ἀντιβαίνει στὴν ἠθικὴ. **Κάθε ἀνατροπὴ τῆς ἠθικῆς ἀποδομεῖ τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου.** Ὅταν ἡ ἀνθρώπινη ἀξία, γιὰ τὴν ὁποία ἀγωνίζεται ἡ Ἐκκλησία, κατακρημνίζεται, τότε καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια, τὴν προστασία τῆς ὁποίας ἔχει ἡ Πολιτεία, καταρρακώνεται.

Ἐπιπλέον, ἡ Πολιτεία ζητεῖ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία μεταξὺ ἄλλων νὰ **στηρίξει τὴν οἰκογένεια**. Καὶ ἡ Ἐκκλησία τὸ κάνει ἀπὸ αἰώνων,

μάλιστα με μεγάλη χαρά και φροντίδα, τόση που την αναγνωρίζουν οί πάντες, πολύ πριν ή Κυβέρνηση σκεφθεῖ νά συστήσει Ὑπουργεῖο Οἰκογένειας, ἔχει δέ αναβιβάσει τὸν γάμο, τὴ θεμελίωσή της, σὲ μυστήριο. Γιατὶ λοιπὸν τώρα ἀντιδρῶν στὴν κατάθεση τῆς μακροχρόνιας ἐμπειρίας της καὶ ἐπιδιώκουν τὴ φίμωση τοῦ λόγου της; Δὲν ὑποστηρίζουμε οὔτε νεκρὸ ἰδεολόγημα οὔτε πολιτικὴ σκοπιμότητα. Οὔτε προστατεύουμε τὸν συντηρητισμὸ μας. Ἡ οἰκογένεια καὶ ὁ γάμος δὲν εἶναι «δικαιώματα» κάποιων, εἶναι θεσμοί. Γι' αὐτοὺς ἀγωνιζόμαστε καὶ καταθέτουμε ὑπεύθυνα τὴν ἐκτίμηση καὶ τὴν ἐμπειρία μας. Δὲν μπορεῖ νά ἰσχυρίζονται με ψυχρὴ καρδιά ὅτι «νομοθετοῦν γιὰ ὅλη τὴν κοινωνία. Ἡ ὀπτικὴ γωνία μίας Πολιτείας, εἶναι ἀναγκαστικὰ εὐρύτερη ἀπ' ὅ,τι εἶναι μίας θρησκείας»¹⁰. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶναι μιὰ θρησκεία. Αὐτὸ κατάλαβαν τόσα χρόνια; Ὅσοι ἔτσι σκέπτονται εἶναι καὶ ἀπροσγείωτοι καὶ ἄδικοι. Γι' αὐτὸ καὶ νομοθετοῦν καὶ αὐθαίρετα καὶ λάθος.

Ἄς προχωρήσουμε σὲ μερικὲς πρῶτες βασικὲς σκέψεις, πού δὲν ἐξαντλοῦν μὲν τὸ θέμα, θεωρῶ ὅμως πῶς συμβάλλουν στὴν ὅλη προβληματικὴ.

ΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Ἀνατομικὰ χαρακτηριστικὰ

Τι εἶναι τελικὰ ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου; Ὑπάρχει κάτι ἄλλο ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄνδρα καὶ τὴ γυναῖκα; Εἶναι ἐπιλέξιμο τὸ φύλο; Ὑπάρχουν πολλὰ φύλα γιὰ τὸν ἴδιο ἄνθρωπο, βιολογικό, κοινωνικό, συναισθηματικό, μεταξὺ τους ἀντικρουόμενα; Γεννιέται κανεὶς με συγκεκριμένο σεξουαλικὸ προσανατολισμὸ ἢ αὐτὸς διαμορφώνεται στὴ συνέχεια ἀπὸ ποικίλους παράγοντες; Πόσο φυσικὸ εἶναι τὸ μὴ φυσιολογικό;

Ἐξ ἀπόψεως βιολογικῆς ὑπάρχουν δύο φύλα, ὅπως καὶ στὰ ἀνώτερα θηλαστικά: τὸ ἀρσενικὸ καὶ τὸ θηλυκὸ. Ὅλα τὰ συστήματα πού συναπαρτίζουν τὸν ἀνθρώπινο ὄργανισμὸ ἔχουν στὴ βάση τους τὴν ἴδια ἀνατομικὴ μορφολογία καὶ φυσιολογία καὶ στὰ δύο φύλα. Ὅλες

¹⁰ Συνέντευξη κ. Ἄδωνι Γεωργιάδη στὸν Σκάι, Σα 20.1.2024.

οί λειτουργίες, καρδιακή, αναπνευστική, νεφρική, ακολουθούν τους ίδιους μηχανισμούς ανεξαρτήτως φύλου.

Έξαίρεση από αυτόν τον κανόνα αποτελεί το αναπαραγωγικό σύστημα και ό,τι σχετίζεται με την αναπαραγωγική λειτουργία (γενετικό υπόβαθρο, ορμόνες κ.λπ.). Τα αναπαραγωγικά όργανα της γυναίκας είναι έντελως διαφορετικά από αυτά του άνδρα.

Συνεπώς, αυτό που διαφοροποιεί **τά φύλα** και τα ταυτοποιεί είναι το αναπαραγωγικό τους σύστημα. Μάλιστα, το βασικό τους χαρακτηριστικό δεν είναι μόνο ότι **είναι διαφορετικά** και έτσι διακρίνονται το ένα από το άλλο, αλλά ότι **τά φύλα είναι μόνο δύο**, δεν υπάρχει τρίτο, και κυρίως ότι **είναι συμπληρωματικά**, που σημαίνει ότι ή ανατομική διαφοροποίηση έξυπηρετεί τη δυνατότητα όχι έπαφης αλλά ένωσης των σωμάτων. **Δύο γυναικεία σώματα δεν υπάρχει φυσιολογικός τρόπος να ένωθούν μεταξύ τους, ούτε δύο ανδρικά.**

Επίσης, όλα τα όργανα και οί λειτουργίες είναι απόλυτως αναγκαία για την επιβίωση του ανθρώπινου οργανισμού στον οποίο ανήκουν -γί αυτό έξάλλου και ονομάζονται ζωτικά. Αυτό δεν συμβαίνει με τα αναπαραγωγικά. Αυτά δεν είναι απαραίτητα ούτε χρησιμεύουν στην επιβίωση του οργανισμού, αλλά **μπορεί κάποιος να ζήσει υγιής, χωρίς ποτέ να αξιοποιήσει τη λειτουργία τους**. Μοναδικό προορισμό έχουν να συνεργασθούν μαζί άρσενικό και θηλυκό, προκειμένου να γεννηθεί μιá νέα ζωή από δύο ανθρώπους. Η κάθε ζωή, ό κάθε άνθρωπος έτσι έρχεται στην ύπαρξη, από τη σωματική ένωση ενός άνδρα και μιās γυναίκας. **Η φυσιολογία δεν γνωρίζει άλλον τρόπο.**

Γενετικά χαρακτηριστικά

Όλα τα σωματικά κύτταρα (καρδιακά, ήπατικά, νεφρικά κ.λπ.) δεν διαφέρουν από φύλο σε φύλο, έχουν δέ διπλοειδές γονιδίωμα, είναι συμπληρωμένα, ολοκληρωμένα και αυτόαρκη. Έξαίρεση αποτελούν τα γενετικά κύτταρα, το ώάριο της γυναίκας και το σπερματοζώαριο του άνδρα, τα όποια είναι επίσης **διαφορετικά και συμπληρωματικά**, αλλά και **άπλοειδη**, δηλαδή από μόνα τους

ἀνεπαρκῆ νὰ ἐπιτελέσουν τὸν προορισμό τους. Καὶ αὐτὰ ἀπαιτοῦν ἔνωση. **Δύο ὅμοια μεταξύ τους δὲν ἐνώνονται. Τὸ καθένα ψάχνει τὸ συμπληρωματικό του.** Ἡ ἔνωση τῶν δύο δημιουργεῖ τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς, ἕνας νέος ἄνθρωπος μὲ αἰώνια προοπτικὴ ἔρχεται στὸν κόσμο.

Ἐπίσης,

- Τὸ ὠάριο εἶναι τὸ μεγαλύτερο κύτταρο τοῦ ὀργανισμοῦ (περίπου 120-150μ, ὅταν ὠριμάσει) μὲ ἐντελῶς διαφορετικὴ μορφολογία ἀπὸ τὸ σπερματοζῶαριο (μικρὴ κεφαλὴ μὲ προεξέχουσα οὐρά).

- Τὰ ὠάρια εἶναι λίγα καὶ ἐνυπάρχουν στὸ γυναικεῖο σῶμα ἀπὸ τὴν ἐμβρυϊκὴ ἡλικία, τὰ σπερματοζῶαρια διαρκῶς γεννῶνται καὶ σὲ κάθε ἐκσπερμάτωση ὁ ἀριθμὸς τους ἀνέρχεται σὲ 100-200 ἑκατομμύρια.

- Ὁ ἄνδρας παράγει σπερματοζῶαρια μέχρι προχωρημένη ἡλικία, ἐνῶ ἡ γυναῖκα ἔχει καταναλώσει τὰ ὠάρια της περίπου 35 χρόνια μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀναπαραγωγικῆς τῆς δράσης.

- Ὁ ἄνδρας καθορίζει τὸ φύλο τοῦ παιδιοῦ, ἡ γυναῖκα κυοφορεῖ, δίνει ζωὴ, τίκτει καὶ θηλάζει. Αὐτὴ μεγαλώνει τὸ παιδί. Ἡ ἐννεάμηνη κύηση, ὁ θηλασμός, δημιουργοῦν βαθειὰ ἐσωτερικὴ σχέση μὲ τὴ μητέρα.

- Ὁ ἄνδρας φτάνει σὲ ὄργασμὸ πολὺ εὐκόλα καὶ σύντομα, ἐνῶ ἡ γυναῖκα θέλει πολλαπλάσιο χρόνο.

- Τὸ κάλλος, ἡ χάρις εἶναι χαρακτηριστικὰ τῆς γυναικείας φύσεως γιὰ νὰ ἐλκύει. **Ἡ φορὰ ἔλξης εἶναι ἀπὸ τὸν ἄνδρα πρὸς τὴ γυναῖκα.**

- Ἀντίστοιχα διαφοροποιημένα χαρακτηριστικὰ παρουσιάζουν καὶ οἱ ὁρμόνες τῶν δύο φύλων¹¹.

¹¹ <https://www.hometest.gr>

Όλα τὰ παραπάνω ιδιώματα τῶν δύο φύλων ἔχουν τὸν λόγο τους καὶ φυσικὰ διαμορφώνουν ἀνάλογα καὶ τὴν προσωπικότητα καὶ γενικὰ τὴν ψυχολογία τῶν φύλων. Ἔτσι, γιὰ παράδειγμα, ὑπάρχει διαφορετικὴ σχέση μετὰ τὸν χρόνο, ἔτσι ἐξηγεῖται τὸ ὅτι ἡ γυναικεία φύση χαρακτηρίζεται ἀπὸ ὑπομονὴ καὶ ἀντοχή, ἐνῶ ἡ ἀνδρική ἀπὸ ὀρμὴ καὶ δύναμη, λειτουργεῖ δὲ διαφορετικὰ τὸ συναίσθημα καὶ ἡ λογικὴ. Οἱ γυναῖκες εἶναι πιὸ εὐαίσθητες καὶ εὐσυγκίνητες, πιὸ ἐπιρρεπεῖς σὲ ἀδυναμίες τοῦ συναισθήματος, ἀλλὰ καὶ πιὸ εὐκόλες σὲ ἀρετές, ὅπως ἡ πίστη, τὸ φιλότιμο, ἡ ἀφοσίωση, ἡ διάθεση προσφορᾶς καὶ θυσίας. **Τὰ δύο φύλα ἔχουν καὶ ψυχολογία συμπληρωματικὴ.**

Κατόπιν ὅλων αὐτῶν θὰ μπορούσαμε νὰ ποῦμε ὅτι ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου ἔχει ἀναφαίρετη βιολογικὴ βάση καὶ στηρίζεται στὴ βιογενετικὴ διαφορετικότητα καὶ κυρίως στὴ συμπληρωματικότητα τῶν δύο φύλων, ὑπακούει στὴ γενικὴ **Ἀρχὴ τῆς Συμπληρωματικότητας** (Complimentarity Principle), ἡ ὁποία συγκροτεῖ τὸν φυσικὸ κόσμον (ἄτομα, μόρια, ὕλη), καὶ σύμφωνα μετὰ τὴν ὁποία τὰ ἑτερόνυμα ἔλκονται καὶ τὰ ὁμώνυμα ἀπωθοῦνται. **Ἡ ταυτότητα τοῦ φύλου δὲν εἶναι ἐπιλέξιμη· εἶναι δεδομένη.**

Ἐρωτικὴ ἔλξη, σεξουαλικὴ ἐπιθυμία

Γιὰ νὰ μπορέσει νὰ γίνῃ ἡ ἔνωση τῶν σωμάτων πρέπει νὰ προηγηθεῖ ἀμοιβαία ἔλξη τοῦ ψυχικοῦ κόσμου τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἓνας νὰ ἐπιθυμήσῃ τὸν ἄλλον, νὰ κινηθεῖ πρὸς αὐτόν. Αὐτὴ ἡ κίνηση τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἄλλον εἶναι ἡ ἐρωτικὴ ἔλξη, ἡ ὁποία προκαλεῖ τὴ σεξουαλικὴ ἐπιθυμία καὶ ἡ ὁποία προφανῶς καὶ ἐφόσον ὁ ἀνθρώπος εἶναι ψυχοσωματικὸς θὰ πρέπει νὰ ἑναρμονίζεται μετὰ τὴ βιολογικὴ ταυτότητα τοῦ καθενὸς ἀπὸ τοὺς δύο. **Μία σχέση στὴν ὁποία ἡ ψυχὴ δὲν βρίσκεται σὲ ἀρμονία μετὰ τὸ σῶμα, προξενεῖ ρήγμα στὴν προσωπικότητα, ἀσάφεια καὶ διχασμὸ ταυτότητας καὶ βέβαια εἶναι μὴ κατὰ φύσιν καὶ μὴ ἐπιθυμητὴ.**

Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ πρέπει νὰ σημειώσουμε ὅτι δὲν ὑπάρχουν σεξουαλικὰ ὄργανα, ἀλλὰ μόνον ἀναπαραγωγικὰ ὄργανα καὶ σεξουαλικὰ αἰσθητήρια, αἰσθητήρες, σημεῖα διεγέρσεως, ὅπως δὲν ὑπάρχουν γευστικὰ ὄργανα ἀλλὰ πεπτικὰ ὄργανα καὶ γευστικὰ

αισθητήρια. Όπως ο σκοπός δεν είναι ή γεύση αλλά ή πέψη, έτσι και ή σεξουαλική έλξη δεν μπορεί να αυτόνομηθεί από την αναπαραγωγική προοπτική του οργανισμού. Η σεξουαλική ήδονή δεν μπορεί να αποτελεί αυτόσκοπό, δεν είναι αυτόνομη, συνυπάρχει με την ευθύνη της νέας ζωής και μάλιστα στο προστατευτικό πλαίσιο μιᾶς οικογένειας. Τα παιδιά δεν γεννιούνται και εγκαταλείπονται στην τύχη τους, αλλά προστατεύονται μέσα στο περιβάλλον της οικογένειας. Αυτό οδηγεί στον θεσμό του γάμου. Γάμος δεν είναι ικανοποίηση της ανάγκης για συντροφικότητα, αλλά ενώπιον του Θεού ευθύνη, είναι «έννομος συζυγία και ή έξ αυτής παιδοποιΐα». Συνεπώς ή έρωτική σχέση δεν νοείται εκτός του γάμου, ο δε γάμος είναι υποχρεωτικά έτεροφυλικός.

Η ταυτότητα του φύλου όρίζεται από βιολογικούς παράγοντες, την ανατομία, τη φυσιολογία, το γενετικό αποτύπωμα, τις όρμόνες, του ατόμου όχι από τη σεξουαλική τάση ή προσανατολισμό. Δεν όρίζεται από όρεξεις, από το τι νομίζω για τον έαυτό μου ή από το πώς νοιώθω, αλλά από το τί τελικά είμαι. Μπορεί να νοιώθω υγιής ή πολύ έξυπνος ή λογικός και βέβαια να μην είμαι. **Η ταυτότητα όρίζεται από αντικειμενικά κριτήρια. Ούτε ένα φυσιολογικό άτομο μπορεί να έχει πολλά φύλα**, ένδεχομένως αμοιβαίως αντικρουόμενα: βιολογικό, συναισθηματικό, κοινωνικό.

Τελικώς, όπως γράφει και ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ναυπάκτου κ. Ιερόθεος «ή πραγματικότητα είναι ότι υπάρχουν μόνο δύο φύλα από βιολογικής πλευράς και πολλοί «σεξουαλικοί προσανατολισμοί», όσα είναι και τὰ πάθη τῶν ανθρώπων».

ΤΙ ΕΙΝΑΙ Ο ΓΑΜΟΣ - ΑΓΙΑΣΜΟΣ ΤΟΥ ΦΥΛΟΥ

Η χρήση του σώματος πρέπει να οδηγεί στον άγιασμό, καθώς ο άνθρωπος αγιάζεται ψυχοσωματικά. Λέγει ο Απόστολος Παύλος: «Δοξάσατε δη τον Θεόν εν τῷ σώματι ὑμῶν και εν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅτινά ἐστι του Θεου»¹², εις δε την θεία λειτουργία προσευχόμεστε για

¹²Αὐτ. στ. 19-20.

τὸν ἁγιασμὸ τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων¹³. Μὲ ἄλλα λόγια, καθὼς ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» καὶ ἔχει δεχθεῖ τὴν πνοὴ τοῦ Θεοῦ, **ὅλος, σῶμα καὶ ψυχὴ, σῶμα καὶ πνεῦμα, εἶναι ἱερός**, ἐπειδὴ δὲ «τὸ σῶμα ἡμῶν ναὸς τοῦ ἐν ἡμῖν ἁγίου Πνεύματος ἐστὶ»¹⁴ καὶ «τὰ σώματα ὑμῶν μέλη Χριστοῦ ἐστίν»¹⁵, ἡ κάθε ἔνωση τῶν σωμάτων πρέπει νὰ ἀντανακλᾷ αὐτὴν τὴν ἱερότητα.

Στὴν ἀντίληψη τῆς Ἐκκλησίας, αὐτὸ ποῦ λέγεται γιὰ τοὺς συζύγους ὅτι «ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν»¹⁶ σημαίνει **καὶ «εἰς ψυχὴν μίαν»**, ὄχι δύο ψυχὲς κολλημένες μεταξύ τους, ἀλλὰ μία ψυχὴ ἀναγεννημένη, ποῦ προέρχεται ἀπὸ δύο «ἀλλοιούμενες» πρὸς τὸ ἀγαθὸ· δύο ἄνθρωποι ἁγιαζόμενοι, «σύμφυχοι, τὸ ἐν φρονούντες», «μιᾱ ψυχῆ̄ συναθλοῦντες»¹⁷. Ἡ συζυγικὴ ἀγάπη εἶναι ὅπως ἡ γονιμοποίηση, τὰ γενετικὰ κύτταρα ἐνώνονται χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ ξαναχωρισθοῦν, καὶ δημιουργοῦν κάτι ἐντελῶς νέο μὲ τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν ἀρχικῶν. Αὐτὴ ἡ προοπτικὴ καθιστᾷ τὴν ἔνωση μυστήριον.

Ἡ φυσικὴ ἔλξη δόθηκε γιὰ νὰ ἐνώνει δύο ἀνθρώπους. Ὁ φυσικὸς νόμος ὑπάρχει γιὰ νὰ συγκροτεῖ, νὰ ἐνώνει, νὰ ἐναρμονίζει ψυχοσωματικὰ τὸν ἄνθρωπο. **Ἡ ἐκτροπὴ ἐκ τῆς φυσικῆς ὁδοῦ, ἀντὶ νὰ ἐνώνει τοὺς δύο, διχάζει ἀμφοτέρους**. Καὶ ἀντὶ νὰ γίνουν «οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν», ὁ καθένας διχάζεται στὰ δύο, ὄντας ὁ ἄνδρας μὲ ἀνδρικὰ βιολογικὰ ιδιώματα καὶ θηλυκὴ ἐπιθυμία καὶ ἀντιστοίχως ἡ γυναῖκα.

Γιὰ τὴν Ἐκκλησία, **γάμος εἶναι ἡ συζυγία, ὄχι ἡ συντροφικότητα**, εἶναι ἡ εὐθύνη, ὄχι ἡ ἀπόλαυση· εἶναι ἐγκρατὴς συνεύρεση, ὄχι ἐγωιστικὴ συμπάθεια· εἶναι ζωὴ καὶ ἁγιασμός, εἶναι ἀδιάζευκτη ἔνωση, ἡ δὲ ἔνωση εἶναι θυσιαστικὴ τοῦ ἐγὼ κένωση, εἶναι ἀγάπη ποῦ «πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει», ἀγάπη ποῦ «οὐδέποτε ἐκπίπτει»¹⁸. Ὁ πρῶτος καὶ ἀπαραίτητος ὅρος

¹³«ἁγίασον ἡμῶν τὰς ψυχὰς καὶ τὰ σώματα» (Θ. Λειτουργία Χρυσοστόμου, Εὐχὴ Τρισαγίου ὕμνου).

¹⁴Α' Κορ. στ' 19.

¹⁵Αὐτ. στ. 15.

¹⁶Εφεσ. ε' 31.

¹⁷Φιλιπ. β' 2, α' 27.

¹⁸Α' Κορ. ιγ' 7, 8.

για να γίνει μία σχέση γάμος είναι ή δυνατότητα φυσιολογικής σωματικής ένωσης. Για να γίνει και μυστήριο πρέπει να υπάρχει και αγαπητική έν Κυρίω κένωσις. Μόνον έτσι, ο γάμος είναι «μυστήριο μέγα εις Χριστόν και εις την Ἐκκλησίαν»¹⁹, και κατά τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο, «πατήρ αγίων»²⁰, ή δὲ οἰκογένεια «κατ' οἶκον ἐκκλησία»²¹.

Σὲ ὅλα τὰ παραπάνω εἶναι ἐμφανὲς ὅτι **γάμος σημαίνει ἔνωση ἀνδρα καὶ γυναίκα**, πού σαφῶς διακρίνονται μεταξύ τους κατὰ τὸ φύλο καὶ εἶναι ἀμφοτέρω πλάσμενοι «κατ' εἰκόνα τῆς Τριαδικῆς θεότητος καὶ καθ' ὁμοίωσιν»²².

Ὡς ἐκ τούτου, οἱ ὅροι «οἰκογένεια» καὶ «γάμος» εἶναι μοναδικοί. Περιγράφουν κάτι ἐξόχως ἱερό, τὸ ὁποῖο μὲ κανέναν τρόπο δὲν θὰ ἔπρεπε νὰ ἀλλοιωθεῖ καὶ νὰ προκληθεῖ σύγχυση περὶ τοῦ περιεχομένου του.

ΕΚΤΡΟΠΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Στὸν ἀντίποδα τοῦ ἀγιαστικοῦ στόχου ὑπάρχει ἡ ὑποδούλωση στὰ πάθη, ἡ ἀποϊεροποίηση τῆς σχέσης, ἡ ἐκτροπή τῆς σεξουαλικῆς ζωῆς καὶ ἀσέβεια στὴ φύση.

Χαρακτηριστικά, ὁ Παῦλος στὴν Πρὸς Ρωμαίους Ἐπιστολή²³,

(α) ἐνῶ ἀπαριθμεῖ δι' ἀπλῆς ἀναφορᾶς ποικίλες ἐμπαθεῖς κατάστασεις²⁴, ὅταν ἀναφέρεται σὲ αὐτούς πού «ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι» εἶναι ἀναλυτικός, ἡ δὲ γλῶσσα πού χρησιμοποιεῖ εἶναι σκληρὴ καὶ ἀφοριστικὴ.

¹⁹Ἐφεσ. ε' 32

²⁰ Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Ἔπη θεολογικὰ-ἠθικὰ Γ', Πρὸς παρθένους παραινετικός, ΒΕΠΕΣ 61,101.

²¹ Ρωμ. ιστ' 4.

²² «Γεν. α' 26

²³ Ρωμ. α' 20-32

²⁴ «πεπληρωμένους, ἀδικία, πορνεία, πονηρία, πλεονεξία, κακία, μεστοὺς φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψιθυριστάς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὕβριστάς, ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρέτας κακῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέτους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας» (Αὐτ. στ. 29,30).

(β) Κάνοντας σαφή αναφορά στην παρά φύσιν συνάφεια ατόμων του ίδιου φύλου, την χαρακτηρίζει με βαρείς όρους, όπως «*ἀσχημοσύνη*» (α' 27), «*ἀκαθαρσία*» (α' 24) και «*ἀτιμία*» (α' 26), δηλαδή απώλεια τῆς δόξας και τιμῆς του σώματος και του ίδιου του ανθρώπου²⁵.

(γ) Δεν καταδικάζει μόνο την πράξη ως ἁμαρτία, ἀλλὰ ἀναφέρεται κυρίως στους ἀνθρώπους που την διαπράττουν, χωρίς κανένα ἐλαφρυντικό, λέγοντας «*ὅτι ἀρσενοκοῖται βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν*»²⁶ και ὅτι· «*οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες ἄξιοι θανάτου εἰσὶ*» (στ. 32).

(δ) Θεωρεῖ ὅτι «*ἡ μετάλλαξις τῆς φυσικῆς χρήσεως εἰς τὴν παρά φύσιν*» σχέση (α' 26) εἶναι συνέπεια «*τῆς μετάλλαξης τῆς ἀληθείας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει*» (α' 25) και τῆς ἐκτροπῆς ἐκ τῆς πίστεως στὸν ἀληθινὸ Θεό, «*οὐχ ὡς Θεὸν ἐδόξασαν*» (α' 21), ὅπως και σκοτισμένης και ἀσύνητης καρδιᾶς, «*ἀλλ' ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνητος αὐτῶν καρδιά*» (α' 21). Ἡ μὴ κατὰ φύσιν συνουσία ἀποτελεῖ ἠθικὴ ἔκπτωση και εἶναι συνέπεια τῆς ἀπομάκρυνσης ἀπὸ τὸν Θεό, τῆς ἀπόρριψης τῆς ἀληθείας Του²⁷.

(ε) Ἡ σχέση με τὸν ἀληθινὸ Θεό διαρρηγνύεται σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε ὁ Θεὸς τοὺς ἐγκαταλείπει, τοὺς «*παραδίδει*» ὁ Ἴδιος «*εἰς ἀκαθαρσίαν τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν αὐτοῖς*», (α' 24), «*εἰς πάθη ἀτιμίας*» (α' 26) και «*εἰς ἀδόκιμον νοῦν ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα*» (α' 28).

(στ) Τέλος, ἡ κατὰ φύσιν συνάφεια, ὀνομάζεται «*χρηῆσις*», που σημαίνει ὅτι ἡ συνεύρεση σκοπὸ ἔχει τὴν ἀξιοποίηση τῆς φυσικῆς λειτουργίας και ὄχι τὴν ἱκανοποίηση τῆς ἡδονίζουσας ἐπιθυμίας. Ἡ ἡδονὴ ὑπηρετεῖ τὴν «*χρηῆσιν*» και ἐπισφραγίζει τὴν ἀγάπη. Ἀγαπῶ ὅμως δὲν σημαίνει συμπαθῶ, ἀλλὰ προσφέρομαι, δίνω ὅ,τι ἔχω, τὸν ἑαυτό μου, δὲν κρατῶ τίποτα γιὰ μένα, αὐτὸ εἶναι κένωση· και

²⁵ «*ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυμβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις και ὁμοιωθῆ αὐτοῖς*», Ψαλμ. ΜΗ' 13.

²⁶ Α' Κορ. στ' 9.

²⁷ Κατάλληλος ἡ παρανομία τῆ δυσσεβεία. Ὅσπερ γὰρ μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ ψεύδει, οὕτω τὴν ἔννομον τῆς ἐπιθυμίας ἀπόλαυσιν μετέβαλον εἰς παράνομον (Θεοδώρητος, PG83).

λαμβάνω ὅ,τι μου προσφέρεται ὡς ἀντίστοιχη κενωτική ἀνταπόκριση, ὄχι ὡς ἀνταπόδομα. Εἶναι σὰν νὰ ἀδειάζω ἀπὸ τὸ αἷμα μου καὶ νὰ γεμίζω μὲ τὸ αἷμα τοῦ ἄλλου.

Ἀνάλογα προσεγγίζει τὸ θέμα καὶ ὁ ἱερός Χρυσόστομος, καθὼς ὑπομνηματίζει τὴν πρὸς Ῥωμαίους Ἐπιστολή τοῦ Παύλου, θεωρῶντας τὴν παρὰ φύσιν σχέση ὡς **τὴ μεγαλύτερη ἁμαρτία. Ἡ κατὰ φύσιν ἔνωση γεννᾶ ζωὴ καὶ γιὰ τοὺς ἴδιους καὶ ἀπὸ τοὺς ἴδιους.** Σχετική μελέτη ἔχει γράψει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μάνης κ. Χρυσόστομος²⁸, στὴν ὁποία γιὰ ἐξοικονόμηση χρόνου παραπέμπω, χωρὶς νὰ σχολιάσω περαιτέρω τὸ θέμα.

Τελικά, αὐτὸ πὸν ὀνομάζεται στὴ σύγχρονη κοινωνία **δικαίωμα, ἀγάπη, προσανατολισμός, ταυτότητα, ὑπερηφάνεια**, αὐτὸ τὸ ἴδιο χαρακτηρίζεται ἀπὸ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο **ἀτιμία, ἀσχημοσύνη, ἀκαθαρσία, μὴ καθῆκον**, ἀπὸ δὲ τὸν Χρυσόστομο **μανία, ὕβρις, ἀλλόκοτη λύσσα**²⁹. Καὶ ἐπειδὴ ἡ ἐκτροπὴ ἀπὸ τὴ φύση **προσβάλλει τὸν πυρῆνα τῆς σχέσης τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸν Θεό**, δὲν μπορούμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε, ὅτι οἱ θέσεις αὐτὲς ἀντανακλοῦν τὶς ἠθικὲς ἀντιλήψεις τῆς τότε ἐποχῆς καὶ συνεπῶς θὰ μπορούσαν νὰ παραθεωρηθοῦν.

Η ΑΕΙΑ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος «κατ' εἰκόνα τοῦ Τριδικοῦ Θεοῦ καὶ καθ' ὁμοίωσιν». Αὐτὴ ἡ εἰκόνα ἔχει ἀλλοιωθεῖ ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Σκοπὸς τῆς Ἐκκλησίας εἶναι «**ἡ ἀνάστασις τῆς πρὶν πεσοῦσης εἰκόνας**», δηλαδή ἡ ἀνάδειξη τῆς ἀνθρώπινης ἀξίας, τιμῆς καὶ δόξης. Ἀναφαίρετο στοιχεῖο σὲ αὐτὴν τὴν πορεία εἶναι ἡ ἠθικὴ κάθαρση πὸν κατορθώνεται μὲ τὴν καλλιέργεια τῶν ἀρετῶν, ἡ ὁποία ἀναπόφευκτα περνάει ἀπὸ τὸν σεβασμὸ στοὺς φυσικοὺς ὄρους, στὴ φυσιολογία.

²⁸ Μάνης Χρυσόστομος: Ὁ ἱερός Χρυσόστομος περὶ τῆς ὁμοφυλοφιλίας (Συμβολὴ στὴν ἐπικαιρότητα τοῦ θέματος), 2024.

²⁹ Πάντα μὲν οὖν ἄτιμα τὰ πάθη μάλιστα δὲ ἢ κατὰ τῶν ἀρρένων μανία· καὶ γὰρ πάσχει ἐν τοῖς ἁμαρτήμασιν ἡ ψυχὴ μᾶλλον καὶ καταισχύνεται ἢ τὸ σῶμα ἐν τοῖς νοσήμασι... Πρὸς τὴν ἀλλόκοτον ταύτην λύσσαν ἐξώκειλαν... Ὅθεν καὶ συγγνώμης ἀπάσης εἰσὶν ἐκτὸς καὶ εἰς αὐτὴν τὴν φύσιν ὕβρισαντες».

(Ἰωάννου Χρυσόστομου, Ὁμιλία Ε', Ῥωμ. 1, 18-25, ΕΠΕ 16B, 406, σσ. 406-408)

Ἐπίσης, ὁ ἄνθρωπος εἶναι ψυχοσωματικός, οἱ ψυχικὲς λειτουργίες πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ ἐναρμονίζονται μὲ τὴ φυσιολογία τοῦ σώματος. Κάθε παρέκκλιση ἀπὸ αὐτὸν τὸν κανόνα ἀποτελεῖ ἀσθένεια καὶ διαταραχὴ ποὺ πρέπει νὰ θεραπευθεῖ. Γί' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ ἐπιστήμη καὶ ἡ γνώση. Ἐὰν δὲ εἶναι ἐκουσίως προκλητὴ, τότε ἀποτελεῖ ἁμαρτία καὶ διαστροφή. Γί' αὐτὸ ὑπάρχει ἡ Ἐκκλησία. Ἡ ρήξη τῆς ἁρμονικῆς σχέσης ψυχῆς καὶ σώματος, ὡς ἀποτέλεσμα ἐπιλεγμένης παρέμβασης ἀποσκοπεῖ στὴν ἀλλοίωση τῆς ἀνθρώπινης ὄντολογίας καὶ ἀποτελεῖ βεβήλωση τῆς ἴδιας τῆς ἀνθρώπινης φύσεως. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος ποὺ ἡ Ἐκκλησία διὰ στόματος τοῦ Ἀποστόλου Παύλου τὴν θεωρεῖ ἁμαρτία, ὅσο καὶ ἂν ὅλως ἀσύνετα τὴν ἀμνηστεύουν τὰ σημερινὰ ὑπουργικὰ στόματα. Ὅπως πολὺ εὐστοχα παρατηρεῖ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας Ἀναστάσιος, «τὸ παρὰ φύσιν δὲν καθίσταται κατὰ φύσιν μὲ νομικὲς διατάξεις» καὶ συμπληρώνουμε ἐμεῖς· καὶ ἡ ἁμαρτία δὲν ἀμνηστεύεται αὐθαιρέτως μὲ ἀνεύθυνες ὑπουργικὲς δηλώσεις.

ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΤΟΥ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟΥ ΝΟΜΟΥ

Τὸ φαινόμενο τῆς νομικῆς θεσμοθέτησης τοῦ γάμου μεταξὺ δύο ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, δὲν ἔχει ρίζες στὴν ἱστορία, σὲ κανένα πολιτισμὸ καὶ σὲ καμμία θρησκεία, πουθενὰ δὲν τὸ συναντοῦμε. **Ποτὲ ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ συμβίωση δὲν χαρακτηρίσθηκε ὡς οἰκογένεια.** Οἱ κοινωνίες ὅμως λειτούργησαν, προχώρησαν, ἀναπτύχθηκαν, ἐξελίχθηκαν, δημιούργησαν πολιτισμὸ. Τὸ ἐπιχειρούμενο πείραμα, ἀντὶ νὰ λύσει προβλήματα, θὰ γεννήσει καὶ θὰ τὰ πολλαπλασιάσει.

(α) Τυχὸν ψήφιση τοῦ νόμου θὰ δημιουργήσει σύγχυση μεταξὺ τοῦ τι εἶναι φυσικὸ καὶ τι ὄχι, τι ἠθικὸ καὶ τι ἁμαρτία, τι οἰκογένεια καὶ τι συμβιωτικὴ ομάδα. Ἡ **ἀλλοίωση τῶν κοινωνικῶν ἠθῶν**, ὁ ἐθισμὸς στὸ ἐλκυστικὸ παράξενο καὶ ἀφύσικο, ἡ δημιουργία νέων στερεοτύπων, ὀδηγοῦν σὲ μιὰ νέα δῆθεν ἠθικὴ ποὺ ἀντιβαίνει πλήρως στὴν ἠθικὴ τοῦ Εὐαγγελίου, τῆς ἱστορίας, τῆς ἐλληνικῆς παράδοσός μας.

(β) Ἡ ὁμοφυλοφιλία ὡς ἰσότιμη νομικὰ πρὸς τὴν ἑτεροφυλία ἐμφανίζεται ὡς ἐναλλακτικὴ πρόταση ζωῆς στὰ νέα κυρίως ἄτομα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἐπιπλέον δημιουργεῖ σύγχυση ἀνάμεσα στὸ τι εἶναι

κάποιος/α, στὸ πῶς νοιώθει καὶ στὸ τί μπορεῖ νὰ γίνεῖ. Ἐὰν ἡ ταυτότητα τοῦ ἀτόμου εἶναι ἐπιλέξιμη, τότε μπορεῖ νὰ δοκιμάσει, νὰ πειραματισθεῖ, μὲ πιθανότατα ἀθεράπευτες συνέπειες. **Ἡ ἀνθρώπινη ὄντολογία μεταλλάσσεται καταστροφικά, ἀποκτᾷ προοπτικὴ ὑπαρκτικοῦ θανάτου.** Καὶ ὅλα αὐτὰ μὲ τὴν ἀπόλυτη εὐθύνη τῆς Κυβέρνησης.

(γ) Τὸ πρόβλημα γίνεται ἰδιαζόντως μεγάλο ὅταν μέσω τῆς ἐκπαίδευσης καὶ τῆς σχετικῆς νομοθέτησης **ἐπιβάλλεται στὰ παιδιά μιὰ ἀγωγή** σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία παρουσιάζεται τὸ ἀφύσικο καὶ ὁπωσδήποτε μὴ ἐπιστημονικὰ τεκμηριωμένο καὶ ἐμπειρικὰ ἀποδεδειγμένο ὡς φυσικὸ καὶ κυρίως ὡς προοδευτικὸ, σύγχρονο, ἀπελευθερωτικὸ καὶ φυσικὰ ὡς ἐπιλέξιμο καὶ ἐπιθυμητό³⁰.

(δ) Ὅταν αὐτὸς ὁ τύπος ζωῆς καὶ οἰκογένειας προβάλλεται ὡς κάτι σύγχρονο, εὐκόλα μπορεῖ νὰ γίνεῖ μόδα καὶ ἀντὶ νὰ βοηθήσει κάποιους λίγους ποὺ βρίσκονται σὲ αὐτὴν τὴν κατάσταση, **νὰ πολλαπλασιάσει ἐπικίνδυνα τὴν παρέκκλιση ἀπὸ τὴ φυσικὴ ὁδὸ καὶ ἐκτροπή.** Ἡ λάθος εἰκόνα δημιουργεῖ ἀσθένεια, ἡ ὁποία μεταδίδεται ταχύτατα, δεδομένου ὅτι τὰ ἄτομα αὐτὰ ἔχουν τὴν τάση νὰ προβάλλουν τὸν τύπο τῆς ζωῆς τους ὡς πρότυπο δῆθεν ἀπελευθέρωσης, νὰ παρελαύνουν καμαρωτὰ καὶ μὲ ὑπερηφάνεια καὶ ἔτσι νὰ δημιουργοῦν ἔθισμὸ καὶ ἐξοικείωση, μεταμορφώνοντας τὸ φαινόμενο σὲ κατάσταση, κάτω ἀπὸ τὰ χαμόγελα καὶ τὰ χειροκροτήματα τῶν ἀπερισκέπτως νομοθετούντων.

(ε) Ὅπως πάλι ὑποστηρίζει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀλβανίας κ. Ἀναστάσιος, «ἡ διαίωσις τῆς ἀνθρωπότητας ἔχει στηριχθεῖ στὴν ὑπαρξὴ δύο φύλων καὶ στὴν ἔνωσή τους. Ἀντίθετα, **ἕνας τέτοιος νόμος προσβάλλει τὴ δημιουργία...** Δὲν ἀποτελεῖ κοινωνικὴ πρόοδο ἀλλὰ σύγκρουση μὲ τὴ φυσικὴ τάξη, κατήφορο» (21.1.2024).

³⁰Βλ. Madoc Cairns, Scandinavian bishops speak out on sexuality and gender, 28 March 2023, THE TABLET, <https://www.thetablet.co.uk/news>

When a “view of human nature that abstracts from the embodied integrity of personhood, as if physical gender were accidental” is put forward, however, “we must dissent”. Further to this, “we protest when such a view is imposed on children as if it were not a daring hypothesis but a proven truth”.

(στ) Ἡ πιθανότητα ἀφοῦ ψηφισθεῖ ὁ νόμος ὡς προτείνεται ἀργότερα νὰ συμπεριλάβει καὶ τὴν προσφυγὴν σὲ δυνατότητες ποὺ παρέχουν οἱ σύγχρονες ἀναπαραγωγικὲς τεχνικὲς, ὅπως ἡ χρῆση παρένθετης μητρότητας, ὡς παρατηρεῖ ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος κ. Ἰγνάτιος, ὁδηγεῖ ἀναπόφευκτα σὲ «**σκανδαλώδη ὑποτίμηση τῆς γυναίκα**ς ὡς ἐργαλείου τεκνοποιίας, στερημένης τοῦ μητρικοῦ τῆς ρόλου καὶ τῆς συμμετοχῆς τῆς σὲ μιὰ ὀλοκληρωμένη οἰκογένεια. Ἀφαιρεῖ δικαιώματα καὶ ὑποτιμᾷ τὴν ἀξία τῆς».

(ζ) Ὁ γάμος δὲν εἶναι δικαίωμα. Εἶναι θεσμός. Τὸν προστατεύει τὸ Σύνταγμα ἐπειδὴ συντηρεῖ, ἀναπαράγει καὶ προάγει τὸ Ἔθνος. Ἀντίθετα, ἡ προπαγάνδα περὶ δικαιωμάτων καὶ ἰσότητος τῶν ὁμοφυλοφίλων στὸν γάμο καὶ ἡ **τυχὸν ψήφιση τοῦ νομοσχεδίου ὑπονομεύει τὸ Ἔθνος** καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτὴν λειτουργεῖ ἀντεθνικά. Οἱ δημογραφικὲς συνέπειες ἐνὸς τέτοιου νόμου φαντάζουν τρομακτικὲς, ἰδίως μάλιστα σὲ μιὰ χρονικὴ συγκυρία σὰν τὴν παρούσα, ὅπου τὸ δημογραφικὸ πρόβλημα ἀποτελεῖ τὸν μεγαλύτερο κίνδυνο καὶ χαρακτηρίζεται ὡς ἐφιάλτης, μάλιστα καὶ ἀπὸ ἐπίσημα βουλευτικὰ χεῖλη, τοῦ πρ. ὑπουργοῦ κ. Τάκη Θεοδωρικάκου³¹.

Τελικά, ἡ νομιμοποίηση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου, στὴν οὐσία καταστρέφει τὰ ὁμοφυλόφιλα ἄτομα, δημιουργεῖ σύγχυση στὰ φυσιολογικά, διχάζει τὴν κοινωνία, προσβάλλει τὴ φύση. Ἐπιπλέον, ὁ θεσμὸς τῆς οἰκογένειας ἀπαξιώνεται, οἱ ἠθικὲς ἀξίες ἐκφυλίζονται, ὁ ἄνθρωπος εὐτελίζεται, ἡ δημογραφικὴ ἀπειλὴ κορυφώνεται, ἡ πίστη στὸν Θεὸ κλονίζεται, ἡ νέα γενιὰ αὐτοαμφισβητεῖται, ὁ πολιτισμὸς ὅπως τὸν γνωρίζουμε καταστρέφεται. Εἶναι δυνατόν νὰ μὴν ἀντιδράσει ἡ Ἐκκλησία;

ΝΟΜΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Δὲν θὰ ἤθελα νὰ ἀσχοληθῶ στὴν παρούσα ὁμιλία μὲ τὴ νομικὴ διάσταση τοῦ θέματος. Τὸ Ἐγκύκλιο Σημείωμα τῆς Ἱεραῆς Συνόδου, τὰ

³¹ Τάκης Θεοδωρικάκος: Δὲν ἔχουμε κανένα μέλλον ὡς χώρα χωρὶς τὴν ἀντιμετώπιση τοῦ δημογραφικοῦ, Ὁμιλία στὴν Ὁλομέλεια τῆς Βουλῆς, 15.12.2023.

σχόλια και οί εϋστοχες αναλυτικές παρεμβάσεις τῶν ἀδελφῶν Μητροπολιτῶν Λαρίσης, Πειραιῶς, Μάνης, και Μεσσηνίας, ὅπως και οί ἐπιστημονικές δημοσιεύσεις εἰδικῶν περὶ τὸ οἰκογενειακὸ και ἀστικὸ δίκαιο νομικῶν, καθ. Ρόης Παντελίδου³², καθ. Γεωργίου Γεωργιάδη³³, ἐναργῶς παρουσιάζουν νομική προσέγγιση ἀποδεκτὴ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία και καταδεικνύουν μὲ σαφήνεια τὴ δυνατότητα νομικῶν διεξόδων, προκειμένου νὰ ρυθμισθοῦν ζητήματα, χωρὶς τὴν κατ' ἀνάγκην νομική θεσμοθέτηση τοῦ γάμου μεταξὺ ἀτόμων τοῦ ἰδίου φύλου.

Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ἡ ἀδυναμία ἐξευρέσεως νομικῶν ρυθμίσεων, ἀλλὰ ἡ ἀνυπαρξία πολιτικῆς βουλήσεως.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ – ΣΥΝΟΠΤΙΚΑ ΣΧΟΛΙΑ

A. Σύμφωνα μὲ τὰ παραπάνω, ὑπάρχει μία βασικὴ ἀρχὴ ποὺ ἔχει τέσσερα μέρη ἀδιαπραγμάτευτης ἰσχύος. Τὰ φύλα:

1. Εἶναι **μόνον δύο**, δὲν ὑπάρχει κάτι ἄλλο διαφορετικὸ ἢ ἐνδιάμεσο, ὅπως ἐξυπονοεῖ ὁ ὅρος ΛΟΑΤΚΙ.
2. Εἶναι μεταξύ τους διαφορετικά, ποὺ σημαίνει ὅτι ὑπάρχει **σαφὴς διάκριση** ἀνάμεσα στὰ δύο φύλα, ἢ ὅποια και πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ διατηρεῖται. Ἡ ἀσάφεια δημιουργεῖ σύγχυση και ἡ σύγχυση κρίση ταυτότητας.
3. Δὲν εἶναι μόνον διαφορετικά, ἀλλὰ εἶναι **κυρίως συμπληρωματικά**. Ἡ διαφορετικότητά τους δὲν ὑπάρχει ἀπλῶς γιὰ νὰ τὰ διακρίνει, ἀλλὰ ὄντας συμπληρωματικά, ὑπάρχει κυρίως γιὰ **νὰ ὑπηρετεῖ τὴν ἔνωσή τους**. Ἡ σωματικὴ ἔνωση ἔχει διπλὸ σκοπὸ τὴν ἀναπαραγωγὴ τῆς ζωῆς και τὴν ψυχοσωματικὴ ὁλοκλήρωση τοῦ ἀγαπητικοῦ συνδέσμου. Γιὰ τὸν λόγο αὐτόν, δὲν ἀποτελεῖ

³² Παντελίδου, Ρόη, Ο γάμος ως ἔνωση δύο προσώπων διαφορετικοῦ φύλου, *ΤΟ ΒΗΜΑ*, Σα 15.1.2024

³³ Γεωργιάδης Γεώργιος, Περί «ισότητος στο οἰκογενειακὸ δίκαιο», Ποιο εἶναι λοιπὸν τὸ ὄριο στις ἐπιθυμίες των πολιτῶν; Εάν υιοθετήσουμε τὸ μοντέλο νομοθέτησης που προτείνεται, δὲν ὑπάρχει ὄριο, *Νομικὴ Βιβλιοθήκη*, 16.1.2024, <https://daily.nb.org/arthrografia/peri-isotitas-sto-oikogeneiako-dikaio>

πράξη αλλά ιερή σχέση, ή οποία προφανώς και πρέπει να είναι ψυχοσωματικά ἄρτια και κατὰ φύσιν.

4. Ἡ ἀρχή τῆς ζωῆς και συνεπῶς ή ἀνθρώπινη ὕπαρξη στηρίζεται στην **έτεροφυλικότητα**. Κάθε τι που ἀποδυναμώνει τὴ διάκριση τῶν φύλων εἶναι προσβολή τῆς ιερότητας τῆς ζωῆς και τοῦ ἀνθρώπου.

Β. Ἐνα ἐπιχείρημα που συχνὰ ἀκούγεται εἶναι ὅτι ἐφόσον μεταξὺ δύο ἀνθρώπων ὑπάρχει ἀγάπη, ή ἀγάπη αὐτὴ πρέπει να ἐκφρασθεῖ και συνεπῶς δικαιῶνται να συνάψουν σχέση γάμου, ἀκόμη και δύο ἄτομα τοῦ ἰδίου φύλου, μιᾶς και ὁ σκοπὸς τοῦ γάμου εἶναι ή διὰ τῆς ἀγάπης τελείωση. Εἶναι ὅμως ή ἐρωτική ἔλξη ἐξ ὀρισμοῦ γνήσια ἀγάπη, μάλιστα ἀνεξάρτητη τῶν φύλων;

Ἡ ἀγάπη ἔχει πολλές μορφές. Ἄλλη εἶναι ή ἀγάπη μεταξὺ ἀδελφῶν, ἄλλη μεταξὺ γνωστῶν και φίλων, ἄλλη τῶν γονέων πρὸς τὰ τέκνα και ἀντιστρόφως, ἄλλη ή ἀγάπη πρὸς ὅλους, ἀκόμη και πρὸς τοὺς ἐχθρούς, που ἀναφέρει τὸ Εὐαγγέλιο. Ἡ φυσική σχέση στις παραπάνω περιπτώσεις μπορεί να περιλαμβάνει σωματικές ἐκδηλώσεις ἀπλῆς ἐπαφῆς (ἐναγκαλισμοὺς και διακριτικούς ἀσπασμούς), ἀλλὰ εἶναι ἐλεύθερη ἀπὸ σεξουαλικές ἐξάρσεις και κινήσεις ἀμοιβαίας σωματικῆς ἐνώσεως. Δὲν ὀδηγεῖ σὲ γάμο. Στὴν Καινὴ Διαθήκη ή ἀγάπη, ἐνῶ ἐκθειάζεται ὡς μείζων τῶν ἀρετῶν και χρησιμοποιοεῖται ὡς ρῆμα ή οὐσιαστικὸ 315 φορές, σὲ καμμία τῶν περιπτώσεων δὲν συνδέεται μὲ τὸ ἐρωτικὸ αἶσθημα, τὸ ὀποῖο ἀποκαλεῖται «ἐπιθυμία»³⁴.

Ἡ ἰδιομορφία τῆς ἐρωτικῆς ἔλξης εἶναι ὅτι ἀναπόφευκτα συνοδεύεται ἀπὸ σεξουαλικὴ ἐπιθυμία, ή ὀποία βέβαια χαρακτηρίζεται ἀπὸ παρορμητισμὸ και ἡδονικὸ αἶσθημα και συνεπῶς τὸ ἐνδεχόμενο ή ἀγάπη να νοθεύεται ἀπὸ ἀνελευθερία και ἰδιοτέλεια εἶναι ὀρατό. Ὡς ἐκ τούτου ή σεξουαλικὴ ἰκανοποίηση δὲν μπορεί να ἀποτελεῖ αὐτοσκοπὸ.

Αὐτὸ ἀντισταθμίζεται, ὅταν ὁ σκοπὸς τῆς ἐνώσεως εἶναι να δώσει ζωή σὲ ὅλες της τὶς μορφές και ὅταν τὰ πάντα γίνονται ἐνώπιον

³⁴«Πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν...», Ματθ. ε' 28.

τοῦ Θεοῦ. Ἡ ἀληθινὴ ἀγάπη «...εἶναι ἢ ἐν Θεῷ κοινωνία τῶν ψυχῶν, ὅπως ἢ κοινωνία τῶν ἀγίων...»³⁵, εἶναι πάντοτε στὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, σεβόμενη ἀσφαλῶς τὰ ἔργα Του, κορύφωση τῶν ὁποίων εἶναι ὁ ἄνθρωπος, ὅπως ὅμως Αὐτὸς τὸν δημιούργησε. Ἡ ἀγάπη προϋποθέτει **σεβασμὸ τῆς ἀνθρώπινης ὄντολογίας**, ὅτι «ὁ Θεὸς ἐποίησεν τὸν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα Θεοῦ, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς»³⁶. Μέσα σὲ αὐτὸ τὸ πλαίσιο ἡ Ἐκκλησία κατανοεῖ τὸν γάμο καὶ τὸν ἀναβιβάζει σὲ μυστήριο. Ὁ γάμος πρέπει νὰ ἔχει τὴ δυνατότητα νὰ ἀναπαράγει τὴ ζωή.

Ἐὰν ἴσχυε ὅτι ἡ ἐρωτικὴ ἔλξη εἶναι ἢ κατ' ἐξοχὴν ἔκφραση τῆς ἀγάπης καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιολογεῖ κάθε σχέση, τότε **θα μπορούσε νὰ δικαιολογηθεῖ καὶ ἡ εὐκολὴ ἐναλλαγὴ συντρόφων καὶ ἔμμεσα ἡ μοιχεία, σίγουρα δὲ ἡ πολυγαμία**. Ὁ ἔρωτας δὲν εἶναι πάντοτε γνήσια ἀγάπη.

Γ. Ἡ Κυβέρνηση ὑποστηρίζει ὅτι ἀποτελεῖ εὐθύνη της νὰ ἐπιλύσει προβλήματα ποὺ ἀντιμετωπίζουν παιδιά τὰ ὁποῖα γεννιοῦνται ἐντὸς περιβάλλοντος ὁμοφυλοφιλικῶν συμβιώσεων. **Τὰ παιδιά ὅμως αὐτὰ εἶναι ἐλάχιστα**, προέκυψαν ἐκτὸς τῆς πατρίδος μας καὶ τὸ ὅλο πρόβλημα ἀφ' ἑνὸς μὲν εἶναι εἰσαγόμενο, ἀφ' ἑτέρου δὲ προκαλεῖ τεκτονικὲς ἀναστατώσεις στὴν κοινωνία μας, καθὼς ἔρχεται σὲ κάθετη ἀντίθεση μὲ τὸν πολιτισμὸ, τὴν κοινωνικὴ ἠθικὴ καὶ τὶς ἀρχές μας.

Δ. Τὸ πρόβλημα ἐμφανίζεται ἀρκετὰ δύσκολο, ὄχι ἐξ αἰτίας τῆς ἀντικειμενικῆς ὑφιστάμενης ἀνάγκης, ποὺ πρέπει κάπως νὰ ρυθμισθεῖ, ἀλλὰ **λόγω τῆς ἔντονης φόρτισης ποὺ τὸ συνοδεύει**. Ἡ Κυβέρνηση θέλει νὰ τὸ ἐπιβάλλει μὲ κάθε τρόπο. Γι' αὐτὸ καὶ μεθοδευμένα προβάλλει μία σχετικὴ ἰδεολογία ποὺ προφασίζεται καὶ ἠθικοὺς λόγους, ὅπως τὴν προάσπιση ἀτομικῶν δικαιωμάτων, τὰ ὁποῖα γίνονται διεθνῶς ἀποδεκτά. Κάθε ἕνας ποὺ δὲν ἀποδέχεται τὴ μεθόδευση καὶ ἀντιδρᾷ στὴν ἐπιβολὴ τῶν μέτρων στιγματίζεται ὡς ἀντιδραστικός. Αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ παρουσιάζεται ἢ

³⁵ Ὅσια Γαβριηλία (Παπαγιάννη), ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Ἑβραῖο συγγραφέα Yehuda Hanegbi, *Ἡ Ἀσκητικὴ τῆς ἀγάπης*, σ. 414.

³⁶ Γεν. α' 27.

Κυβέρνηση ως ήθικα ευαίσθητη και η Έκκλησία ως έθελουφλουσα εναντι των δηθεν πιεστικων προβλημάτων των δυστυχων αυτων παιδιων.

Ε. Τελικά, απευθυνόμαστε σε μία κοινωνία, κυρίως νέων, οι οποίοι αντιδρώντας έντονα στα παραδοσιακά στερεότυπα, **τὰ ἔχουν αντικαταστήσει με άλλα στερεότυπα** και προκαταλήψεις υπό τὸ κάλυμμα τῆς πολιτικῆς ὀρθότητος. Πρέπει νὰ καταλάβουμε ὅτι δὲν μᾶς καταλαβαίνουν.

Αὐτό, παρὰ τὸ ὅτι δυσκολεύει τὴν ἐπικοινωνία μας, δὲν μᾶς ἐμποδίζει, ἀλλὰ μᾶς ἐπιβάλλει νὰ μιλήσουμε με σωστὸ τρόπο, με λογικὴ ἐπιχειρηματολογία, τεκμηριωμένα, με κατανόηση, με εὐγένεια, με ἔμπνευση, με πληρότητα χριστιανικοῦ ἠθους και φρονήματος, ἀλλὰ και με μαχητικότητα. Ὁ λόγος μας ὡς Ἐκκλησίας πρέπει νὰ εἶναι προφητικὸς, ανεξάρτητα ἀπὸ ἐὰν μᾶς ἀποδέχονται ἢ ὄχι. Οἱ προφήτες δὲν εἰσακούσθηκαν, μᾶλλον ἐδιώχθησαν. Ὅμως ὄλοι ἐπιβεβαιώθηκαν.

ΣΤ. Πρόταση μας δὲν εἶναι νὰ ἐγκαταλειφθοῦν τὰ παιδιά στὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ νὰ βρεθοῦν λύσεις πὸ νὰ μὴν προσβάλλουν τὸν θεσμὸ τῆς οἰκογένειας και τοῦ γάμου. Τὸ πρόβλημα δὲν εἶναι ὅτι δὲν ὑπάρχουν λύσεις και δυνατότητα νομικῶν ρυθμίσεων πρὸς αὐτὴν τὴν κατεύθυνση, οὔτε και ἡ ἔλλειψη ἐπιχειρημάτων ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴ πλευρά. Τὸ πρόβλημα ἀναδεικνύεται και μεγενθύνεται ἀπὸ τὴν ἔλλειψη πολιτικῆς βούλησης και τὴν πληθώρα παραπλανητικων δικαιολογιῶν ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς Κυβέρνησης.

Γιὰ παράδειγμα ἡ Κυβέρνηση ἐπιμένει στὴ λεγόμενη τεκνοθεσία αυτων των παιδιων. Εἶναι ὅμως τόσα λίγα τὰ παιδιά ὀμοφυλόφιλων και πολὺ λιγότερα αὐτὰ πὸ ἐνδεχομένως θὰ ὀρφανέψουν. Ἡ ἄποψη πὸ ἐξέφρασε ἡ Ἱερὰ Σύνοδος ὅτι τὰ παιδιά δὲν εἶναι «κατοικίδια ζῶα συντροφιάς» ἢ «ἀξεσουάρ» δὲν εἶναι ἀστεῖο λογοπαίγνιο. Σύμφωνα με ἐπίσημα στοιχεῖα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας³⁷ τὸ 2021 ὑπῆρχαν 73 διαθέσιμα παιδιά πρὸς υἰοθεσία και

³⁷ <https://ypergasias.gov.gr/proti-dimosiefsi-dedomenon-gia-tis-yiothesies-kai-tis-anadochesstin-ellada-1o-trimino-2021/>

έκκρεμοῦσαν 825 αἰτήσεις γιὰ υἰοθεσία. Συνεπῶς δὲν ἔχουμε παιδιὰ γιὰ τὰ ὁποῖα δὲν ὑπάρχουν οἰκογένειες νὰ τὰ υἰοθετήσουν. Δυστυχῶς, τὸ ἐπιχείρημα τῶν παιδιῶν τὰ ἐργαλειοποιεῖ καὶ ἐμποδίζει νὰ διακρίνουμε τὴν ἀλήθεια.

Ἐκτὸς τούτου, ὅπως ἀναφέρει ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος «Τὰ ἑτερόφυλα ζευγάρια γιὰ νὰ υἰοθετήσουν παιδιὰ περνοῦν ἀπὸ ψυχολογικὴ εξέταση. Αὐτὸ δὲν σημαίνει κάτι; Δὲν βλέπουν ὅτι ἐπιστημονικὰ δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ υἰοθεσία μεταξὺ ὁμόφυλων ζευγαριῶν; ἀφήνω τὸν κοινωνικὸ ἀντίκτυπο στὴν ἄκρη...».

Ζ. Τὸ πρόβλημα τῶν παιδιῶν ποὺ μεγαλώνουν σὲ τέτοιο περιβάλλον εἶναι μεγαλύτερο ποὺ γεννήθηκαν ἀπὸ ὅταν καὶ ἂν ὀρφανεύσουν. Τοῦτο, διότι δὲν εἶναι ὅτι δὲν ἔχουν πατέρα ἢ μητέρα, ἀλλὰ ὅτι ἔχουν ἀντὶ γιὰ μητέρα πατέρα καὶ ἀντὶ γιὰ πατέρα μητέρα. Ἡ σύγχυση εἶναι προφανής. **Ἡ μονογονεϊκὴ οἰκογένεια προκαλεῖ στέρηση ἀλλὰ ὄχι σύγχυση. Ἡ ὁμοφυλοφιλικὴ προξενεῖ καὶ τὰ δύο.**

Παρὰ ταῦτα, τὸ θέμα δὲν εἶναι τόσο ἡ τεκνοθεσία, ἀφοῦ πρὸς τὸ παρὸν ἀφορᾷ ἐλάχιστα παιδιὰ. Αὐτὰ δὲ ποὺ ἐνδεχομένως θὰ χάσουν τὴ φυσικὴ ἢ τὴ νόμιμη μητέρα τους καὶ πρέπει κάποιος νὰ τὰ ἀναδεχθεῖ εἶναι ἐλάχιστα.

Τὸ θέμα εἶναι κυρίως ὁ γάμος. Αὐτὸς θὰ ἀυξήσει καὶ τὶς παρὰ φύσιν αὐτὲς σχέσεις, θὰ ἀυξήσει τὰ ἄτομα ποὺ ἐμφανίζονται μὲ σύγχυση ταυτότητος φύλου καὶ θὰ ἀυξήσει τὸν ἀριθμὸ τῶν δύστυχων αὐτῶν παιδιῶν ποὺ γεννιοῦνται κάτω ἀπὸ τέτοιες ἀφύσικες συνθήκες. Μεγαλύτερο ἀπὸ τὸ πρόβλημα τῆς ὀρφάνιας, ὅτι τὸ παιδιὰ θὰ χάσῃ τὸν βιολογικὸ του γονέα, εἶναι ὅτι μεγαλώνει ἀφύσικα μὲ δυὸ γονεῖς τοῦ ἴδιου φύλου. Πρέπει πάση θυσίᾳ νὰ προληθοῦν οἱ γεννήσεις τέτοιων παιδιῶν. **Καὶ ἀντὶ αὐτὸ νὰ ἐπιδιώξῃ ὁ νόμος, ἐπιτυγχάνει τὸ ἀντίθετο.**

Η. Τελικὰ, ὑπάρχει τὸ ἐξῆς παράδοξο. Αὐτὸ ποὺ μέχρι τώρα γνωρίζαμε ἀπὸ τὴν Κοινότητα ΛΟΑΤΚΙ ἦταν ἡ ἀπέχθεια πρὸς τὴν οἰκογένεια, τὸν γάμο, τὰ παιδιὰ, τοὺς θεσμούς, τὴν Ἐκκλησία. Καὶ τώρα ζητοῦν τὴν προστασία τοῦ Κράτους γι' αὐτὰ ποὺ ἡ ἰδεολογία καὶ

ή πρακτική τους πολεμοῦσε. Δὲν τὰ ζητοῦν ἐπειδὴ ἄλλαξαν γνώμη, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὰ παραμορφώσουν κατὰ τὸ δοκοῦν. Καὶ ἡ Κυβέρνηση συναινεῖ καὶ ἐξαγγέλλει... τὸ θαῦμα! Ἡ κραυγὴ ἀπορίας τοῦ Ἀποστόλου Παύλου γιὰ τὴ συμπεριφορὰ τῶν Γαλατῶν, ἐκράζεται καὶ ἀπὸ ἐμᾶς γιὰ τὴν ἀνεξήγητη ἐπιμονὴ καὶ στάση τῆς Κυβέρνησης: «**Ἔ** ἀνόητοι Γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐβάσκανε τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι»³⁸!

Θ. Ὁ Πρωθυπουργὸς ὁμολόγησε δημόσια ὅτι ἡ ψήφισή τοῦ νομοσχεδίου ἐπαφίεται στὴ συνείδηση τῶν βουλευτῶν καὶ γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν δὲν θέτει θέμα κομματικῆς πειθαρχίας. Θέμα συνείδησης ὅμως, σημαίνει ὅτι εἶναι ἀξιακὸ καὶ ἰδεολογικό. Στὴν πράξη αὐτὸ ποὺ βλέπουμε προκλητικῶς νὰ προτάσσεται τῆς ἠθικῆς συνείδησης εἶναι ἡ πολιτικὴ συνείδηση, δηλαδή ἡ ἀνάγκη διατήρησης τῆς ἐνότητας τῆς παράταξης. Ἄν εἶναι δυνατόν!

Γιὰ τὴν Ἐκκλησίαν τὸ θέμα δὲν εἶναι ἡ προστασία τῆς δικῆς της τυπικῆς παράδοσης (ἔτσι ἔμαθε νὰ λέει καὶ νὰ κάνει), ἀλλὰ τῆς βαθειᾶς συνείδησης τῆς πίστεως. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν οὔτε πιέσεις ἄνωθεν ἀσκοῦνται στοὺς Μητροπολίτες, οὔτε ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία χρειάζεται, οὔτε διαρροὲς ὑπάρχουν, οὔτε ἡ ὁμοφωνία κινδυνεύει, οὔτε βέβαια ὀργανωμένα «φροντιστήρια» γίνονται. **Μακάρι τὰ μέλη τῆς Κυβέρνησης νὰ εἶχαν λίγη ἀπὸ τὴν ἐλευθερίαν συνείδησης τῶν μελῶν τῆς Ἱεραρχίας μας!** Πόσο διαφορετικὸ θὰ ἦταν τὸ ἀποτέλεσμα! Πόση διαφορετικὴ ἡ κοινωνία!

Τὸ ὅλο θέμα εἶναι θέμα κοινῆς λογικῆς καὶ προσωπικῆς καὶ κοινωνικῆς ἠθικῆς. Ἐξ αὐτοῦ πηγάζει καὶ ἡ ποιμαντικὴ μας εὐθύνη καὶ ἡ εὐθύνη τοῦ λόγου. Ἡ Ἐκκλησία ἀσφαλῶς καὶ δὲν νομοθετεῖ. Οὔτε καὶ θὰ ἤθελε. Ἔχει τοὺς νόμους της καὶ εἶναι διαχρονικοί, αἰώνιοι καὶ θεόσδοτοι. Δὲν νομοθετεῖ, καὶ γι' αὐτὸ δὲν φέρει εὐθύνη. **Φέρει ὅμως βαρύτερη εὐθύνη μόνον ἂν σιωπήσει.** Καὶ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάνει. Πρέπει νὰ φωνάξει καὶ δυνατὰ.

I. Ὅπως ὑπαινίχθη προηγουμένως, ἡ στάση τῆς Ἐκκλησίας παρουσιάζεται ὡς ἀφιλόδοξη καὶ ἀνάληπτη ἔναντι τῶν δῆθεν πιεστικῶν προβλημάτων τῶν δύστυχων αὐτῶν ομάδων καὶ ὡς

³⁸ Γαλ. γ' 1.

έντελῶς ἀσυνεπῆς ἔναντι τῆς εὐαγγελικῆς διδασκαλίας τῆς περὶ ἀγάπης.

Παίρνω ἓνα ἀπόσπασμα ἀπὸ τὴν κατακλειῖδα τῆς ὑπέροχης, ἐμπεριστατωμένης, συστηματικῆς καὶ περιεκτικῆς παρέμβασης τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Γουμενίσσης κ. Δημητρίου, πού βιωματικά ἐκφράζει τὸ πῶς ζεῖ ἡ Ἐκκλησία τὴν πρόκληση τῆς ἀγάπης πρὸς τὸν ἁμαρτάνοντα καὶ τοῦ μίσους ἔναντι τῆς ἁμαρτίας, τὸ ὁποῖο καὶ παραθέτω:

*«**Ἡ Ἐκκλησία** ΑΠΟΔΕΧΕΤΑΙ τοὺς μετανοιωμένους γιὰ κάθε πάθος, γιὰ κάθε πτώση. ΔΕΝ στιγματίζει. ΔΕΝ στοχοποιεῖ. ΔΕΝ καταδικάζει. ΟΜΩΣ, ΔΕΝ συμβιβάζεται μὲ τὴν παθολογία. Υἱοθετεῖ τὸν ἄνθρωπο στὴν προοπτικὴ τῆς μετάνοιας, τῆς ὄντολογικῆς φυσικότητας καὶ κυρίως τῆς σωτηρίας. ΔΕΝ υἱοθετεῖ τὰ πάθη τοῦ ἀνθρώπου. Ὁ συμβιβασμὸς θὰ ἦταν σὰν ὁ γιατρὸς νὰ ὀνοματίσει τὸν καρκίνο ὅτι εἶναι φυσιολογικὴ κατάσταση υγείας... Ὁ Θεὸς ἔσωσε τὴν πόρνη, τὸν ληστή, τὸν τελῶνη, τὸν ἄσωτο υἱό, σὰν ἀνθρώπους, ὄχι σὰν παθιασμένους ἀνθρώπους... ΔΕΝ γίνεται λοιπὸν ἡ Ἐκκλησία —ὡς σῶμα Χριστοῦ— νὰ ἐνεργεῖ διαφορετικά. ΔΕΝ εἶναι χῶρος πανδημίας τῶν παθῶν».*

ΣΧΟΛΙΟ ΣΤΟΥΣ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ

Α. Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ἡ πίεση πού ἀσκεῖται μὲ τὴν πανδημία τῆς ἐμφυλης ιδεολογίας εἶναι τεράστια σὲ παγκόσμιο ἐπίπεδο. Μὲ ὅλη αὐτὴ τὴν προπαγανδιστικὴ διάχυση τῆς σχετικῆς πληροφορίας οὔτε νὰ ξεχωρίσει ἡ ἀλήθεια ἀπὸ τὸ ψέμμα εἶναι ἐφικτό, οὔτε νὰ σκεφθεῖ κανεὶς καὶ νὰ κρίνει ἐλεύθερα εἶναι δυνατό, οὔτε καὶ οἱ κυβερνήσεις νὰ ἀξιολογήσουν καὶ νὰ ἀποφασίσουν ἀνεπηρέαστες εἶναι εὐκόλο. **Ἡ πίεση τῆς περιορέουσας ἀτμόσφαιρας εἶναι ἀσφυκτικὴ**, τόσο πού προκειμένου νὰ προχωρήσουν οἱ κυβερνήσεις σὲ κάποιες νομοθετικὲς ρυθμίσεις καὶ προσαρμογές δὲν χρειάζονται ὁδηγίες ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἑνωση. Ἡ πίεση τῶν συνθηκῶν ἀρκεῖ.

Συνεπῶς, δὲν εἶναι εὐκόλο ὑπὸ τις παρούσες συνθήκες ἡ Κυβέρνηση νὰ ταυτίσει τις ἐπιλογές τῆς μὲ τις ἀρχές τῆς Ἐκκλησίας.

Εἶναι ὅμως ἐπιβεβλημένο νὰ σεβαστεῖ τὴν ἰδιοπροσωπία τοῦ λαοῦ μας, τὴν ἱστορία, τὶς παραδόσεις, τὸν πολιτισμὸ μας, τὴν Ἐκκλησία. Δὲν τὸ κάνει. Ἐδῶ εἶναι τὸ πρόβλημα. Οἱ κυβερνήσεις ποὺ ἔχει ἀνάγκη ὁ τόπος δὲν εἶναι γιὰ τὰ εὐκόλα, εἶναι γιὰ τὰ δύσκολα, ἀλλὰ ἀληθινὰ καὶ συνετά.

Β. Τὸ ἐρώτημα ποὺ αἰωρεῖται ἀναπάντητο εἶναι τελικά, **ποιός ὁ λόγος αὐτῆς τῆς ἀπόφασης;** Ποιά ἢ ἀνάγκη; πόσους ἀφορᾷ ἄμεσα; Πόσες τελικά εἶναι αὐτὲς οἱ περιπτώσεις ποὺ χρῆζουν νομοθετικὴ θεραπεία; Γιατί τόση σπουδή;

Θὰ μπορούσαν ἐνδεχομένως οἱ κυβερνητικοὶ νὰ προχωρήσουν ἀνεχόμενοι τὴν κατάσταση, συρόμενοι σὲ λύσεις ποὺ κάπως τοὺς ἐπιβάλλονται ἢ καὶ νὰ περιμένουν. Ἀντίθετα, αὐτοὶ διακηρύσσουν τὴν πολιτικὴ τους μὲ ἐνθουσιασμό. Βιάζονται. Ἔχουν στρατηγικὸ σχεδιασμὸ καὶ καυχῶνται.

Γ. Τὸ πρόβλημα λοιπὸν δὲν εἶναι ὅτι ψηφίζουν τὸ νομοσχέδιο, ἀλλὰ ὅτι τὸ ὑποστηρίζουν καὶ τὸ προβάλλουν ὡς πρόοδο. Εἶναι ὅτι, ἐνῶ ἀντιλαμβάνονται ὅτι ἡ συνείδηση τῶν βουλευτῶν τους, τὴν ὁποία ἐπικαλοῦνται, εἶναι ἀντίθετη, προχωροῦν μὲ κάθε μέσο βιάζοντάς της. Εἶναι ὅτι οἱ δύο-τρεῖς μὴ θεσμικοὶ σύμβουλοι τοῦ πρωθυπουργοῦ ἐπιβάλλουν τὶς ἐπιλογές τους στὴν πλειοψηφία τῶν ἐκλεγμένων ἀπὸ τὸν λαὸ βουλευτῶν τῆς Κυβέρνησης. Εἶναι ὅτι ἡ Κυβέρνηση μᾶς λέει τὶ εἶναι καὶ τὶ δὲν εἶναι ἁμαρτία, καταργῶντας στὴν οὐσία τὴν Ἐκκλησία, ἐνῶ στὰ λόγια διακηρύσσει ὅτι τὴ σέβεται. Αὐτὸ ποὺ ἡ Ἐκκλησία ὡς ἀρμόδια μπορεῖ νὰ πεῖ εἶναι ὅτι μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἁμαρτία αὐτῶν ποὺ ἔχουν τὸ πρόβλημα εἶναι ἡ ἁμαρτία αὐτῶν ποὺ τὸ δημιουργοῦν νομοθετῶντάς το καὶ τὸ πολλαπλασιάζουν. **Κάτι παραπάνω γνωρίζει γιὰ τὸ τι εἶναι ἁμαρτία ὁ Ἀπόστολος Παῦλος ἀπὸ τὸν Κυβερνητικὸ Ἐκπρόσωπο!**

Δ. Στὸ σημεῖο αὐτὸ θὰ ἤθελα νὰ ἀναφερθῶ σὲ αὐτὸ ποὺ πρόσφατα δήλωσε ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης κ. Ἰερόνυμος ὅτι «ὅποιος ἀψηφᾷ τὶς παρακαταθῆκες τῆς Ἐκκλησίας κάνει κακὸ στὴν κοινωνία». Αὐτὸ γιατί ἡ Ἐκκλησία, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν ἐμπειρία

τῆς θείας χάριτος, ἔχει καὶ τὴν μακροχρόνια ἐμπειρία τῆς ζωῆς, μάλιστα, ἄς μοῦ ἐπιτραπεῖ νὰ πῶ, πολὺ μεγαλύτερη ἀπὸ τὴν ἐμπειρία τῆς κάθε Κυβέρνησης, πὺ ἐνῶ εἶναι προσωρινὴ καυχᾶται ὅτι ἡ ὀπτική της εἶναι ἀναγκαστικὰ εὐρύτερη. Εἶναι ἀπλό. Κάνουν λάθος. Εἶναι ἀναγκαστικὰ ἀσύγκριτα στενότερη, μυωπική. Γιατί, ἐνῶ νομοθετοῦν, ἀγνοοῦν τὸν ἄνθρωπο. Δείχνουν νὰ μὴν τὸν σέβονται.

Ε. Ἀντιθετα, ἡ διαχρονικὴ ἀποστολὴ τῆς Ἐκκλησίας ἦταν, εἶναι καὶ θὰ εἶναι νὰ ἀναδεικνύει καὶ νὰ προστατεύει τὴν ἀξία τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ὁποία βασίζεται στὴν ἠθικὴ καὶ αὐτὴ στοὺς φυσικοὺς ὅρους. **Ἡ Ἐκκλησία εἶναι Πανεπιστήμιο ἀνθρωπολογίας.** Ἐνα ξεφύλλισμα τοῦ Εὐαγγελίου, μιὰ ματιὰ στὴ Φιλοκαλία, λίγες σελίδες ἀπὸ τὰ συναξάρια, ἀρκοῦν νὰ τὸ ἀντιληφθεῖ κανεὶς. Ἡ πολιτεία ἔχει εὐθύνη κυρίως νὰ προστατεύσει τὴν ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου. **Ὅταν καταρρέει ἡ ἀξία καταργεῖται καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια.** Καὶ τότε ἀποτυγχάνει ἡ Κυβερνητικὴ πολιτικὴ καὶ τὴν πληρώνει ἡ κοινωνία.

ΚΑΤΑΛΗΚΤΙΚΕΣ ΣΚΕΨΕΙΣ

Α. Σὲ τελικὴ ἀνάλυση τὸ θέμα εἶναι ψυχοκοινωνικὸ καὶ τὸ ὅλο πρόβλημα ξεκινᾶει ἀπὸ τὸ ὅτι ἀποξενώνεται ἡ σεξουαλικότητα ἀπὸ τὴν βιολογικὴ ταυτότητα καὶ ἀπὸ τὸ ὅτι ταυτίζεται ἡ ἀγάπη μὲ τὴν σεξουαλικὴ ἔλξη. Ἡ ἐπικρατοῦσα τάση εἶναι νὰ ὑποταχθεῖ ἀκόμη καὶ ἡ φυσιολογία στὴν «πολιτικὴ ὀρθότητα», τὸ τί εἶναι ἕνας ἄνθρωπος στὸ πῶς θὰ ἤθελε νὰ εἶναι ἢ στὸ πῶς θέλουμε νὰ τὸν καταστήσουμε. Τὴν ἀρχὴ τῆς **συμπληρωματικότητας** τὴν ἀντικατέστησε τὸ δόγμα τῆς **συμπεριληπτικότητας** καὶ τὴν ἀξία τῆς **ἐλευθερίας** ὁ νόμος τοῦ **δικαιωματισμοῦ**.

Β. Ἀντὶ ἡ σύγχρονη κοινωνικὴ ἀντίληψη νὰ προσπαθεῖ νὰ δικαιολογήσει τὰ πάντα καὶ ἔνοχα νὰ ὑποστηρίξει τὸ φαινόμενο αὐτῆς τῆς ψυχοσωματικῆς δυσαρμονίας ἢ νομικὰ νὰ δώσει διέξοδο σὲ κάθε ἀφύσικη, ἀλόγιστη καὶ νοσηρὴ ἐπιθυμία ἢ καὶ νὰ ἀναπτύξει ἀντίστοιχες τεχνολογίες, θὰ ἔπρεπε φιλόφρονα νὰ τὸ ἀναγνωρίσει ὡς πρόβλημα καὶ νὰ ἀγωνιστεῖ μὲ ὅλα τὰ μέσα πὺ διαθέτει, **πνευματικά, ψυχολογικά, νὰ τὸ θεραπεύσει, ὥστε ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ μποροῦν νὰ βοηθηθοῦν.** Ὅταν ἡ ψυχὴ δὲν ἐναρμονίζεται μὲ τὸ σῶμα,

τότε ή ψυχιατρική αντί, αποκλείοντας τήν παρέκκλιση από τή φυσική όδο ως ψυχική διαταραχή, να καταθέσει τὰ όπλα, θα έπρεπε να τὰ αξιοποιήσει. Και αντί να ποινικοποιηθούν οί «θεραπειές μεταστροφής», θα έπρεπε να αναπτυχθούν **θεραπειές επιστροφής** σε αυτό που ό κάθε άνθρωπος στη φύση του είναι, αλλά δυστυχώς κάποιοι δυσκολεύονται να βιώσουν.

Γ. Από τότε που ή ψυχιατρική διέγραψε τήν όμοφυλοφιλία από τή λίστα τών ψυχικών διαταραχών, παραιτήθηκε από τή σχετική έρευνα και έμειναν τὰ δύστυχα αυτά άτομα άβοήθητα με μοναδική συντροφιά τήν έλπίδα σε μιá βολική νομοθεσία και τή διεκδίκηση δικαιωμάτων με παρελάσεις αυτοεξευτελισμού και ντροπής.

Το μεγαλύτερο λάθος μας ως Έκκλησίας θα ήταν να δεχθούμε ότι ή όμοφυλοφιλική πράξη, εκτός από ψυχική διαταραχή, δεν είναι και άμαρτία. Τὰ πρόσωπα αυτά, εκτός από τήν έλπίδα τής ψυχιατρικής θεραπείας, θα είχαν χάσει όριστικά και τή σωτήρια διάθεση μετανοίας και τήν αναζήτηση τής παρηγορίας του θείου έλέους για τς δικές τους έκτροπές. Η όμοφυλοφιλία είναι μιá ασθένεια που τή γέννησε ή διάχυτη κοινωνική άμαρτία και μπορεί ασφαλώς να τή θεραπεύσει ή Έκκλησία. Μαζί με όλες τς μεγάλες δικές μας άμαρτίες, μπορεί να άγκαλιάσει θεραπευτικά και αυτήν.

Δ. Τελικά, ή εξίσωση του γάμου μεταξύ άτόμων του ίδιου φύλου με τον ιερό θεσμό του γάμου, όπως τον γνωρίζει ή ανθρώπινη φύση και τον αναγνωρίζει ή Έκκλησία, θα μονιμοποιήσει τήν παρὰ φύσιν έκτροπή, θα συμβάλει στην μετάδοση και τον πολλαπλασιασμό της με καταστροφικές συνέπειες για τήν ανθρώπινη ζωή και τήν κοινωνία. Και τήν αίτία της δεν θα πρέπει να τήν ψάξουμε σε νευροφυσιολογικά αίτια.

Η κρίση είναι πνευματική. Και δυστυχώς πολυ βαθείά.

Η ευθύνη μας ως Έκκλησίας να καταδείξουμε τὸ πρόβλημα και να αντιδράσουμε είναι μεγάλη. Η αντίδρασή μας πρέπει να είναι δυναμική. Απλᾶ πρέπει να είμαστε και προσεκτικοί. Ο λόγος μας πρέπει να συνδυάζει τήν **προφητική δύναμη** τής αιώνιας και σώζου-

σας ἀλήθειας με τὴ διακριτικὴ κατανόηση τῆς πραγματικότητας καὶ τῶν ἀδυναμιῶν τῆς ἀνθρώπινης φύσεως.